



BIULETYN LEKARSKI

Rok XXXIV, kwiecień 2024, numer 182

e-active



XLII OKRĘGOWY ZJAZD LEKARZY WMIL W OLSZTYNIE

START

Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy WMIL Redakcja	... 6	Kurs ALS – Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych Karolina Witkowska	... 26
Nagrody naukowe im. dr. Lenkiewicza Redakcja	... 8	Tlenek azotu Roman Łesiów	... 27
Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur Redakcja	... 9	Napisać ikonę Agnieszka Ounap-Karnak	... 29
Stopnie i tytuły naukowe Redakcja	... 11	Moje hobby – wędkarstwo... Andrzej Roslan	... 31
Na pytania odpowiada prof. dr hab. n. med. Tomasz Stompór Anna Osowska	... 12	Medici pro Musica w miłosnym uścisku Małgorzata Sławińska	... 33
Otwarcie Ośrodka Transplantacji Szpiku w szpitalu klinicznym MSWIA w Olsztynie Jarosław Witek	... 14	XXI Ogólnopolska IV Międzynarodowa Wystawa Malarstwa Lekarzy Redakcja	... 34
Ocena stażu podyplomowego lekarza Leszek Cichocki	... 15	O czym kumkają żaby w malinowym raju? Apolonia Szarkowicz	... 35
Problematyka zakazu reklamowania się przez lekarzy na gruncie Kodeksu Etyki Lekarskiej Anna Grzyb	... 19	Wspomnienie o tych, którzy odeszli... Redakcja	... 37
Kronika Okręgowej Rady Lekarskiej Zbigniew Gugnowski, Katarzyna Godlewska	... 21	Warto być dobrym Stanisław Niepsuj	... 38
50 Lat w zawodzie lekarza i lekarza dentysty Karolina Witkowska	... 23	Tuż obok drogi Jarosław Parfianowicz	... 40
Egzamin LEK i LEKD Redakcja	... 25	Lepięznik różowy Redakcja	... 44
		Informacje biura Redakcja	... 45



Anna Lella
Prezes WMIL

Za nami XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy, który odbył się dnia 9 marca br. w Domu Lekarza – siedzibie Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie. Całość przebiegła bardzo sprawnie w roboczej, przyjaznej atmosferze i bardzo konstruktywnie. Ogromne podziękowania dla obecnych na zjeździe delegatów za pracę na rzecz naszego samorządu. Gratulacje i podziękowania dla wszystkich zaangażowanych i aktywnych w organach WMIL, szczególnie najbliższym współpracownikom z Prezydium i Okręgowej Rady oraz Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępcom, przewodniczącemu Okręgowemu Sądowi Lekarskiemu wraz z zespołem oraz Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

Wspólny wysiłek włożony w przygotowanie zaowocował sukcesem kolejnego Zjazdu. Specjalnymi gośćmi tegorocznego wydarzenia samorządowego byli: prof. Sergiusz Nawrocki – prorektor ds. Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Zbigniew Szczypiński – wicewojewoda warmińsko-mazurski, którzy wygłosili przemówienia, opowiadając o bieżących działaniach reprezentowanych przez nich instytucji. Zadeklarowali również chęć kontynuacji współpracy z WMIL.

Poza dyskusją i głosowaniem w sprawie przyjęcia uchwał, stanowisk oraz apeli zjazdowych wręczono odznaczenia Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur, nagrody w konkursie im.



Zbigniew Szczypiński, wicewojewoda warmińsko-mazurski



prof. Sergiusz Nawrocki, prorektor ds. Collegium Medicum UWM w Olsztynie

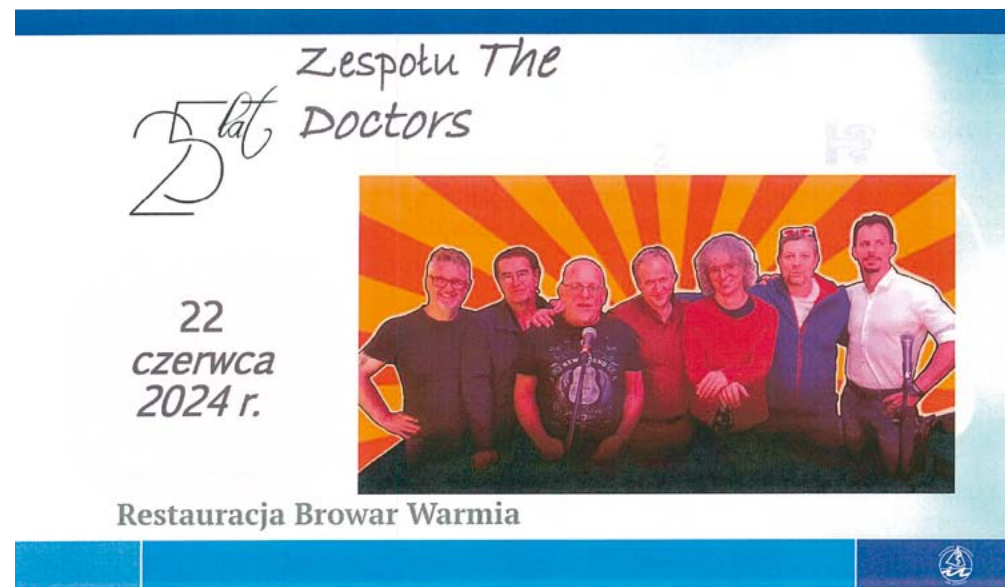
prof. E. Lenkiewicza za najlepszą pracę naukową oraz nagrody za uzyskane stopnie i tytuły naukowe. Dodatkowo chór Medici pro Musica wykonał piękne utwory, które bez wątpienia były dla uczestników Zjazdu miłym urozmaicheniem formalnego charakteru spotkania.

Okręgowy Zjazd Lekarzy był okazją do podsumowań rocznych działań naszej Izby, omówienia wielu aktywności, jakie miały miejsce. Przeanalizowana została również kwestia finansowa. Pomimo licznych zobowiązań, jakim WMIL musiała sprostać, dzięki gospodarności odpowiedzialnych za realizację budżetu kondycja finansowa jest na bezpiecznym poziomie. Przed nami kolejne wyzwania, m.in. narastający problem z dokumentacją przejętą po zmarłych lekarzach czy wdrażanie zabezpieczeń w związku z potencjalnymi cyberatakami, rozwój i wprowadzanie nowych technologii służących usprawnieniu obsługi lekarzy.

Od lat WMIL pomaga swoim członkom w realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego. Stojąc na straży jakości zawodu, przykładamy ogromną wagę do wspierania członków WMIL w stałym podnoszeniu kwalifikacji i wszelkich aktywnościach edukacji zawodowej. Wspieramy oddziały wojewódzkie towarzystw naukowych działających na naszym terenie, udzielamy patronatów i współfinansowania ważnych wydarzeń szkoleniowych. Staramy się umożliwić koleżankom i kolegom udział w wydarzeniach naukowych w miarę możliwości bez ponoszenia dodatkowych kosztów, związanych m.in. z podróżą i zakwaterowaniem. Aby jeszcze bardziej ułatwić lekarzom i lekarzom denty stom możliwość podnoszenia kwalifikacji, podjęliśmy uchwałę o wprowadzeniu bonu szkoleniowego. Będziemy stopniowo wdrażać tę nową formę wsparcia. Jednocześnie będzie to rodzaj gratyfikacji dla tych członków WMIL, którzy na bieżąco dopełniają obowiązku kształcenia, rozliczając się raz na 4 lata z zebranych punktów edukacyjnych. Bon szkoleniowy pozwoli na pokrycie kosztów uczestnictwa w różnych formach doskonalenia zawodowego. Szczegóły na stronie WMIL.

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska w Olsztynie od zawsze służy swoim członkom. Oprócz naszej stałej oferty pomocy socjalnej dla potrzebujących, obsługi prawnej, licznych szkoleń staramy się również zachęcić do aktywności fizycznej. Dlatego też kontynuujemy ofertę dofinansowania do zakupu pakietów sportowych Medicover w wysokości 50% kwoty! Dodatkowo od tego roku wprowadzamy bon zdrowotny dla lekarzy i lekarzy denty stom, którzy ukończyli 80 lat.

Za nami wybory samorządowe. Wśród członków naszej Izby są osoby, które aktywnie uczestniczą w życiu regionu, kandydując do rad gmin, miast, powiatów czy sejmiku. Wy-



rażamy nadzieję, że będą one troszczyć się o kwestię ochrony zdrowia i sprawy naszej grupy zawodowej na piastowanych po wyborach stanowiskach.

Przed nami okres wakacyjny, który zbliża się wielkimi krokami. Życzę udanych urlopów, pozwalających na wypoczynek, będących odskocznią od codziennych obowiązków zawodowych i pozwalających na odrobinę refleksji.

Jednocześnie przypominam, że WMIL zaprasza do uczestnictwa w różnych formach integracji. I tak, już 13 lipca br. odbędzie się Lekarski Piknik Samorządowy, który z pewnością zapewni dobrą zabawę dorosłym i dzieciom.

Ponadto z dumą informuję, iż nasz lekarski zespół The Doctors, który będzie obchodził swój jubileusz 22 czerwca w Browar Warmia w Olsztynie, zakwalifikował się do uczestnictwa na corocznym festiwalu Beatle Week. Odbędzie się w dniach 21–17 sierpnia br. w Liverpoolu. W tym czasie amatorskie zespoły z całego świata wykonują utwory The Beatles. Jest to niebywały sukces, że reprezentanci WMIL będą prezentować swoje umiejętności podczas takiego festiwalu. Gratulujemy!

Początek września to zwyczajowo czas na Żeglarskie Mistrzostwa Polski Lekarzy. W tym roku lekarze i lekarze dentyści będą rywalizować w nowym miejscu. O tym i innych wydarzeniach organizowanych przez naszą Izbę możecie przeczytać na stronie internetowej wmil.olsztyn.pl, do której śledzenia serdecznie zapraszam!



SIEWCA GORCZYCY to książka autorstwa lek. Apolonii Szarkowicz-Młyńskiej, wydana staraniem Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie. Prezentacji wydania dokonała Anna Lella, prezes WMIL, podczas odbywających się 9 marca 2024 r. obrad XLII Okręgowego Zjazdu Lekarzy WMIL w Olsztynie. Ducha książki najlepiej oddają jej słowa zawarte na okładce: „Oddajemy w Państwa ręce publikację nietuzinkową – zbiór felietonów autorstwa Apolonii Szarkowicz-Młyńskiej. Teksty te, publikowane w »Świecie Problemów« i »Biuletynie Lekarskim«, pełne są odniesień do współczesnego kina i teatru, psychoanalitycznych interpretacji starożytnych mitów i baśni, a także wątków osobistych i zawodowych. Autorka – jako lekarz psychiatra – opisuje bowiem sytuacje z życia zawodowego, relacje z pacjentami, a przede wszystkim swojego mistrza i mentora, doktora Tadeusza Matuszewicza. [...] Wyrażam głęboką nadzieję, że treści zawarte w książce *Siewca gorczycy* staną się inspiracją nie tylko dla początkujących medyków, ale także i dla wielu z nas, lekarzy praktyków różnych specjalności.

Anna Lella
Prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej”

ZJAZD SPRAWOZDAWCZO- -WYBORCZY WMIL



Dziewiątego marca 2024 roku odbył się XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie. Podczas obrad toczyły się ciekawe merytorycznie dyskusje dotyczące kierunków działania samorządu, głosowano w sprawie przyjęcia uchwał, stanowisk oraz apeli zjazdowych.

Przemówienia wygłosili specjalni goście: prorektor ds. Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie prof. Sergiusz Nawrocki oraz II wicewojewoda warmińsko-mazurski Zbigniew Szczypiński.

Zjazdowi towarzyszyły ważne wydarzenia. Wręczone zostały:

- odznaczenia Zasłużony Lekarz Warmii i Mazur,
- nagrody im. prof. Edwarda Lenkiewicza za najlepszą publikację naukową dla młodych lekarzy i lekarzy dentyistów, którzy nie ukończyli 35. roku życia,
- dyplomy wraz z nagrodami za osiągnięcie stopni oraz tytułu naukowego.

Obrady zjazdu uświetnił koncert chóru Medici pro Musica, który wykonał piękne utwory.

APEL NR 1

XLII Okręgowego Zjazdu Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie z 9 marca 2024 r.

w sprawie podwyższenia wynagrodzeń lekarzy zatrudnionych w podmiotach leczniczych

W związku ze zrównaniem wynagrodzeń lekarzy z wynagrodzeniami innych zawodów medycznych w oparciu o zapisy ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j., Dz.U. z 2022 r. poz. 2139), XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie apeluje do Naczelnej Izby Lekarskiej o podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do zmiany przedmiotowej ustawy poprzez zakwalifikowanie lekarzy do wyższych współczynników pracy, co w konsekwencji doprowadzi do wzrostu ich wynagrodzeń.

SEKRETARZ
Okręgowego Zjazdu Lekarzy
WMIL w Olsztynie
lek. Jarostaw Parfianowicz

PRZEWODNICZĄCA
Okręgowego Zjazdu Lekarzy
WMIL w Olsztynie
prof. Jadwiga Snarska





XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy WMIL 9 marca 2024 r.

NAGRODY NAUKOWE IM. DR. LENKIEWICZA

Nagroda im. prof. Edwarda Lenkiewicza, fundowana co roku przez Warmińsko-Mazurską Izbę Lekarską w Olsztynie, stanowi jedną z form wspierania młodych lekarzy. Są to nagrody przyznawane lekarzom do 35. roku życia za najlepsze prace naukowe opublikowane w poprzednim roku – jedna adresowana do lekarzy, druga do lekarzy stomatologów.

Tegorocznymi lauretkami zostały:

lek. Paulina Działatek-Macioszczyk:

Patterns of Dickkopf-3 Serum and Urine Levels at Different Stages of Chronic Kidney Disease

lek. Katarzyna Zasadzińska-Stempniak:

Resolution of Otitis Media with Effusion in Adults after a Three-Day Course of Treatment with a Manosonic Nebulizer — A Pilot Study

Nagroda im. prof. Lenkiewicza jest jednym z nielicznych wyróżnień tego typu w Polsce. Co roku do konkursu zgłasza się wielu chętnych. Każda z prac to przede wszystkim nowe spojrzenie i nowa droga rozwoju medycyny.



Od lewej: dr hab. n. med. Jadwiga Snarska, prof UWM, laureatki konkursu lek. Katarzyna Zasadzińska-Stempniak i lek. Paulina Działatek-Macioszczyk oraz lek. stom. Anna Lella, prezes WMIL

ZASŁUŻONY LEKARZ WARMII I MAZUR

— LAUREACI ODZNACZENIA '2024

XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy WMIL

9 marca 2024 r.



Na zdjęciu uczestnicy uroczystości (od lewej): lek. Marek Zabłocki, kanclerz kapituły odznaczenia, prof. dr hab. n. med. Anna Doboszyńska, dr n. med. Anna Kossakowska-Krajewska, dr n. med. Michał Puliński, lek. Lucyna Stachyra, lek. Janina Wysińska, dr n. med. Sławomir Zalewski, lek. stom. Anna Lella, prezes WMIL

• prof. dr hab. n. med. Anna Doboszyńska

Lekarz, absolwentka Akademii Medycznej w Warszawie, profesor doktor habilitowany nauk medycznych. Wybitna specjalistka chorób wewnętrznych, pulmonologii i alergologii. Od ponad dekady ściśle związana z medycyną Warmii i Mazur. Od 2012 r. kierownik Kliniki Pulmonologii w Collegium Medicum UWM funkcjonującej w ramach Warmińsko-Mazurskiego Centrum Chorób Płuc w Olsztynie. W latach 2012–2019 sprawowała funkcję kierownika Katedry Pielę-

gniarstwa UWM, a w latach 2017–2019 dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu UWM. To dzięki jej inicjatywie i zaangażowaniu powstało Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc. Jest to jedyny tak nowoczesny i kompleksowy ośrodek diagnostyki i leczenia chorób płuc w północnej Polsce. Nieodłączną częścią obowiązków prof. Anny Doboszyńskiej jest praca naukowa. Mentorka, opiekunka kolejnych pokoleń lekarzy. Jest autorką ponad 100 prac naukowych i popularnonaukowych, a także podręczników dla studentów oraz rozdziałów w książkach.

• **dr n. med. Anna Kossakowska-Krajewska**

Lekarz, absolwentka Akademii Medycznej w Lublinie, doktor nauk medycznych, specjalistka anestezjologii, pediatrii i neonatologii. Od 1978 r. związana z Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym w Olsztynie. Początkowo pracowała na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, a następnie na Oddziale Niemowlęcym z Pododdziałem Patologii i Wad Wrodzonych Noworodka. Nadal aktywna zawodowo, pracuje w Poradni Neonatologicznej WSSD w Olsztynie. W przeszłości realizowała się także jako nauczyciel akademicki, m.in. była adiunktem w Katedrze Pielęgniarstwa Wydziału Nauk Medycznych UWM w Olsztynie. Szczególnie oddana najmłodszym pacjentom, zwłaszcza urodzonym przedwcześnie. Prowadzi program profilaktyki zakażeń RSV, bierze czynny udział w organizacji spotkań w ramach „Szkoly Rodziców Wcześnieika”, mającej na celu szeroko pojętą pomoc rodzicom w opiece, pielęgnacji oraz rehabilitacji dzieci urodzonych przedwcześnie.

Doktor Anna Kossakowska-Krajewska jest aktywnym działaczem na rzecz ochrony przyrody. Miłośniczka kotów, z zamiłowania ornitolog.

• **lek. dent. Anna Mazuchowska**

Lekarz dentyista, absolwentka Akademii Medycznej w Gdańsku. Specjalizację ze stomatologii ogólnej uzyskała w 1988 r. Całe życie zawodowe związana z Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym w Olsztynie. Jest lekarzem niezwykle oddanym swoim małym pacjentom. Zawsze gotowa do pomocy, otwarta na współpracę.

Życzliwa, pełna empatii i zrozumienia. Doskonały wzór dla młodych pokoleń dentystów. Pasjonatka brydża.

• **dr n. med. Michał Puliński**

Lekarz, absolwent Akademii Medycznej w Lublinie, doktor nauk medycznych, specjalista chirurgii dziecięcej i małoinwazyjnej. Związany z Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym w Olsztynie. Prekursor stosowania technik małoinwazyjnych w chirurgii dziecięcej z uwzględnieniem wad wrodzonych. Jest szczególnie cenionym i wyróżniającym się nauczycielem studentów, lekarzy rezydentów, jak też specjalistów z zakresu technik małoinwazyjnych. Jego zasługą jest także aktywizowanie studentów Collegium Medicum UWM w ramach Studenckiego Koła Chirurgii Dziecięcej. To przy

udziale i z inicjatywy dr. Michała Pulińskiego jego członkowie w tym roku po raz trzeci organizują naukową konferencję studencką „Scalpellum” – jedyną taką w Polsce, całkowicie poświęconą chirurgii dziecięcej.

• **lek. Lucyna Stachyra**

Lekarz, absolwentka Akademii Medycznej w Lublinie, w latach 1962–1999 pracowała w szpitalu powiatowym (rejonowym) w Ostródzie, uzyskując dwustopniową specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych. W latach 1974–1995 pełniła funkcję ordynatora oddziału chorób wewnętrznych, a w latach 1995–1999 pracowała w Poradni Komunikacyjnej. Pracę zawodową zakończyła w 2022 r. – jako orzecznik ZUS w Ostródzie. Wychowała kilka pokoleń lekarzy internistów. Zaangażowana w pracę na rzecz społeczności lokalnej, której nie szczędziła swojej wiedzy i pomocy.

• **lek. Janina Wysińska**

Lekarz, absolwentka Akademii Medycznej w Gdańsku, specjalistka reumatologii. Doktor Wysińska przez 54 lata była aktywnym zawodowo lekarzem. Dzięki jej staraniom w 1995 r. w Piszcu została otwarta pierwsza poradnia reumatologiczna, którą prowadziła nieprzerwanie do końca listopada 2021 r., udzielając w tym czasie pomocy ogromnej liczbie pacjentów. Pracę zakończyła w wieku 78 lat, będąc najstarszym aktywnym zawodowo lekarzem reumatologiem w naszym województwie.

• **dr n. med. Krzysztof Zagórski**

Lekarz, absolwent Akademii Medycznej w Białymstoku, specjalista chirurgii ogólnej II stopnia. Współzałożyciel samorządu lekarskiego w powiecie piskim. Przez kilka kadencji sędzia Sądu Lekarskiego Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku (wówczas Pisz należał do BIL). Wieloletni ordynator oddziału chirurgii ogólnej Szpitala w Piszcu. Ponad 50 lat pracy w zawodzie lekarza.

• **dr n. med. Sławomir Zalewski**

Lekarz, absolwent Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, doktor nauk medycznych, specjalista z zakresu okulistyki. Przez cały okres kariery zawodowej związany z Olsztynem, początkowo ze 103. Szpitalem Wojskowym, następnie z oddziałem

okulistyki Szpitala Wojewódzkiego w Olsztynie, a w latach 2001–2010 ordynator okulistyki w Miejskim Szpitalu Zespolonym w Olsztynie.

Doktor Zalewski jako pierwszy w województwie warmińsko-mazurskim przeprowadził nowatorskie operacje okulistyczne polegające na usunięciu zaćmy metodą fakoemulsyfikacji, łączone zabiegi w zaćmie i jaskrze, zabiegi usunięcia zaćmy z wszczepieniem soczewek wewnątrzgałkowych oraz zabiegi witrektomii.

W 2011 r. stworzył od podstaw i kieruje do dzisiaj Centrum Diagnostyki i Mikrochirurgii Oka Lens w Olsztynie. Dzięki temu udało się zrealizować ideę kompleksowej diagnostyki oraz leczenia zachowawczego i chirurgicznego pacjentów okulistycznych.

Doktor Zalewski jest też aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Okulistycznego. Przez kilka kadencji pełnił funkcję przewodniczącego warmińsko-mazurskiego oddziału tego towarzystwa. Wieloletni delegat na walne zgromadzenie. Aktywny uczestnik, organizator szkoleń, kongresów i sympozjów.

STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

Podczas odbywającego się w Domu Lekarza Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie XLII Okręgowego Zjazdu Lekarzy przyznano dyplomy wraz z nagrodami za osiągnięcie stopni i tytułów naukowych. Wśród wyróżnionych znaleźli się:

- **dr n. med. Paweł Białkowski** – Analiza porównawcza parametrów morfologicznych siatkówki oka z użyciem metod Adaptive Optics Retinal Camera i Optical Coherence Tomography u pacjentów ze stwierdzeniem rozsianym
- **dr n. med. Krystian Bojko** – Ocena skuteczności terapii przy użyciu wszczepialnych kardiowerterów – defibrylatorów u pacjentów z niewydolnością serca o etiologii niedokrwiennej i innej niż niedokrwienna
- **dr n. med. Dorota Charemska** – Analiza wybranych czynników demograficznych i klinicznych oraz schematów leczenia dzieci z nowo rozpoznaną cukrzycą typu 1 w latach 2000-2018
- **dr n. med. Roman Denysenko** – Surgical treatment of obstructive sleep apnoea syndrome
- **dr n. med. Anna Kącka** – Analiza czynników ryzyka i wybranych biomarkerów związanych z wystąpieniem otyłości oraz jej powikłań wśród młodych pacjentów z cukrzycą typu 1
- **dr n. med. Jakub Morze** – Badanie metabolomu w ocenie ryzyka i przebiegu niewydolności serca

XLII Okręgowy Zjazd Lekarzy WMIL 9 marca 2024 r.

- **dr n. med. Marta Szadurska-Noga** – Zależność występowania i statusu niestabilności mikrosatelitarnej od stopnia ekspresji receptora AMH (hormonu anty-Mullerowskiego) typu II w raku trzonu macicy u kobiet
- **prof. dr hab. n. med. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek** – tytuł profesora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne za całokształt dorobku naukowego



Na zdjęciu obecni podczas uroczystości, od lewej: dr n. med. Paweł Białkowski, dr n. med. Krystian Bojko, dr n. med. Dorota Charemska, dr n. med. Anna Kącka, dr n. med. Marta Szadurska-Noga

NA PYTANIA ODPOWIADA PROF. DR HAB. N. MED. TOMASZ STOMPÓR

lek. Anna Osowska



Anna Osowska: Panie Profesorze, czy możemy określić nefrologię i transplantologię jako siostry i to nierozłączne?

Tomasz Stompór: Zdecydowanie tak. Choć oczywiście transplantologia ma liczne rodzeństwo: hematologię, kardiologię, pulmonologię, okulistykę, diabetologię, hepatologię i choroby zakaźne, czyli wszystkie te dziedziny, w których sposobem leczenia schyłkowej niewydolności narządu (a czasem nowotworu – jak w przypadku komórek krwiotwórczych i wątroby) jest przeszczepienie. Dla przypomnienia, przeszczepieniu można poddać: rogówkę, serce, płuca, jelito, wątrobę, trzustkę, ner-

kę, hematopoetyczne komórki macierzyste, a także kończynę i twarz. Oczywiście niektóre z tych transplantacji są rutynowe, inne mają ciągle charakter jednostkowy. Możliwe są również przeszczepienia wielonarządowe. Dla nefrologii transplantacja nerki stanowi optymalny sposób leczenia schyłkowego stadium przewlekłej choroby nerek. Jest to terapia najlepsza, bo alternatywą lub terapią poprzedzającą przeszczepienie jest dializoterapia.

AO: Zaledwie przed kilkoma dniami cukrzyk ze schyłkową niewydolnością nerek zapytał mnie o czekające go dializy, pytał o możliwość przeszczepu nerki, możliwość jej zakupu. To była trudna rozmowa. Jak często i na jakim etapie niewydolności nerek przeprowadza Pan podobne rozmowy? Czy ma na to wpływ GFR czy raczej kieruje się Pan intuicją?

TS: Kolejne ciekawe pytanie. Rozmowy przeprowadzam przy wartości eGFR poniżej 30 ml/min/1,73 m². Większość pacjentów zmierza wówczas do dalszych etapów przewlekłej choroby nerek. Jest to dobry moment, żeby zapytać przede wszystkim o to, czy pacjent

wśród najbliższych (rodzina, znajomi) identyfikuje osobę, która chciałaby być dawcą. Czasem sami pacjenci już na tym etapie mówią, że jest ktoś, kto chciałby im oddać nerkę. Jeżeli transplantacja w ogóle jest najlepszą metodą leczenia schyłkowej niewydolności nerek, to transplantacja od dawcy żywego jest absolutnie najlepsza – dodatkowe korzyści wynikają z faktu, że dawca jest całkowicie zdrowy, nie przebywa na OIOM-ie, a nerka po pobraniu nie oczekuje w lodzie lub perfuzji na rozpoczęcie transplantacji (czasem do kilkunastu godzin w przypadku dawców zmarłych). Jeżeli eGFR spada poniżej 15 ml/min/1.73 m² powinniśmy pacjenta poinformować o wszystkich opcjach leczenia i jeżeli nie ma przeciwwskazań, starać się umieścić go na liście oczekujących na transplantację – również przed dializami. Pacjent ze schyłkową niewydolnością nerek w stadium przeddializacyjnym zakwalifikowany na listę biorców jest już wtedy brany pod uwagę jako potencjalny biorca nerki pobranej od dawcy zmarłego. Innymi słowy, oczekując na wskazania do dializy i jej rozpoczęcie, może jej nie doczekać, bo otrzyma wcześniej przeszczep. Ważna uwaga: umieszczenie na liście oczekujących na nerkę nie jest „zapisaniem do kolejki”. Nerki pobrane od dawców zmarłych nie są bowiem przeszczepiane tym biorcom, którzy czekają najdłużej, ale tym, którzy są do dawcy najbardziej „podobni immunologicznie”, a więc mają możliwie najmniej niezgodności w antygenach HLA (biorców do dawcy dobiera się najpierw w obrębie zgodności serologicznej w grupach krwi ABO, Rh nie ma znaczenia, a później właśnie pod względem zgodnych antygenów HLA). Może być zatem tak, że pacjent jeszcze niedializowany zostanie aktywowany na liście oczekujących i otrzyma przeszczep w ciągu tygodnia, a inny nie otrzyma go pomimo 4–5 lat dializoterapii. Jest to pozornie niesprawiedliwe, w istocie jednak taki sposób doboru narządów do biorców jest niezbędny dla zminimalizowania ryzyka ostrego odrzucania, a więc największej korzyści dla pacjenta. I dobra wiadomość: średni czas oczekiwania (oczywiście przy założeniu losowości – podobieństwa „dawca–biorca”) jest obecnie w Polsce krótszy niż 12 miesięcy.

Kolejny wątek: czy można kupić nerkę. Naturalnie TAK, ale tylko w krajach tzw. Trzeciego Świata. Handel narządami istnieje ponad wszelką wątpliwość i jest to działanie prowadzone przez zorganizowane grupy przestępcze, które są w stanie nie tylko „kupić” nerkę od dawcy, ale także sfinansować jej przeszczepienie, a więc także zapewnić salę operacyjną, anestezjologa i chirurga, których wówczas także należy nazywać przestępcami. Czy można kupić nerkę w Polsce, w Unii Europejskiej? ZDECYDOWANIE NIE!!! Jest to procedura całkowicie transparentna i ściśle nadzorowana przez organizację POLTRANSPLANT – każdy ośrodek przeszczepowy musi tam składać raport z każdego przeszczepienia, m.in. uzasadniając wybór konkretnych biorców (lista potencjalnych biorców do konkretnych dwóch nerek pobranych od dawcy zmarłego – tzw. typowanie biorców – jest zresztą przysyłana do ośrodka przez centralne, specjalistyczne laboratorium immunologiczne, „parujące” ze sobą dawcę i biorców). Do każdej pary nerek typuje się 6–10 i więcej biorców, bo przecież ten najlepiej dobrany może mieć akurat grypę, drugi w kolejności – zespół wieńcowy, trzeci – świeże krwawienie z wrzodu itd... Zdarza się, że przeszczepiamy nerkę u piętego, ósmego wytypowanego... Bycie kandydatem do transplantacji narządu od dawcy zmarłego powoduje jak widać konieczność bycia w nieustannej gotowości, a dodatkowo, nieoczekiwane zdarzenia medyczne mogą z przeszczepienia wykluczyć. Identyfikacja konkretnych dwóch biorców spośród ogółu oczekujących to zatem skomplikowana, ale całkowicie przejrzysta procedura.

AO: Rozpoczął Pan cykl wykładów adresowanych do szerokiego grona lekarzy. Zaprasza Pan również wybitnych ekspertów. Uczestniczyłam w jednym ze szkoleń. Przekonałam się, że przekazujecie państwo ogrom wiedzy i to szalenie specjalistycznej. Dokąd Pan Profesor zmierza? Czy stoi za tym wyłącznie Pana potrzeba krzewienia wiedzy nefrologicznej, czy jest to część większego projektu realizowanego w naszym województwie, w kraju?

TS: A zatem pytanie filozoficzno-egzystencjalne na koniec: *quo vadis profesori* 😊 Medycyna jest moją pasją i w niej wyróżniam trzy fascynacje: pacjentów (medycynę praktyczną), naukę i dydaktykę. Ten ostatni nurt tak w odniesieniu do studentów, jak i lekarzy jest bardzo ważnym aspektem mojej działalności. Nie wyznaczam sobie w tej kwestii jakiś bardzo sprecyzowanych celów, poza ogólnym dążeniem do doskonałości własnej i moich odbiorców (dążeniu ustawicznemu, bez oczekiwania, że się tę dosko-

nałość osiągnie 😊). Tych inicjatyw edukacyjnych jest wiele i odbywają się głównie z inspiracji Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, natomiast nie ma chyba obecnie jakiegoś przewodniego programu edukacyjnego w wymiarze ogólnopolskim. Ale jesteśmy obecni na większości konferencji internistycznych oraz dedykowanych lekarzom rodzinnym – naszym ważnym partnerom.

Nazywasz moje wykłady „szalenie specjalistycznymi” – zgoda. Ale mam nadzieję, że każdy praktyk znajdzie w nich kilka zdań do zapamiętania. Wiele chorób, które dla mnie są codziennością, wypełnia definicję chorób rzadkich lub ultraradkich – widzę rocznie kilku pacjentów z rozpoznaniem, które w statystykach epidemiologicznych występują z częstością 1–2 przypadki na 1 milion populacji. Choroby rzadkie są jeszcze rzadsze, jeżeli się o nich nie pomyśli... Moi odbiorcy nie muszą rozpoznawać zespołu hemolityczno-mocznicowego, ale ważne, aby skierowali pacjenta, u którego wystąpi jednocześnie niedokrwistość, niskie płytki i podwyższona kreatynina; żeby skojarzyli fakty. Chcę się dzielić ze studentami i lekarzami swoimi pasjami nefrologicznymi również z bardzo ważnego powodu: w nefrologii dzieje się bardzo dużo, każdy rok przynosi nowe, ważne badania kliniczne i nowe rejestracje w chorobach dotąd uznawanych za nieuleczalne. Nutka sarkazmu i złośliwości: jeżeli na niemal każdym spotkaniu poświęconym leczeniu chorób nerek pojawia się pytanie, jaka jest rola połączenia ACEI i ARB, to znaczy że ustawiczna edukacja jest niezbędna – takie połączenie jest skreślone z wszystkich rekomendacji/wytycznych od wielu lat. Jak wiesz, wiele inicjatyw edukacyjnych jest możliwa dzięki Big Pharma. Ale należy podkreślić, że współcześnie firmy są bardzo otwarte, bardzo chętnie godzą się np. na moje „wycieczki” w patofizjologię, nie ma z ich strony presji na „promocję produktu”, ich misją też zazwyczaj jest obiektywna edukacja. Warto ich za to doceniać. Myślę, że i słuchacze, i sponsorzy cenią fakt, że praktycznie nie korzystam z firmowych „gotowców”, ale opracowuję autorskie, przemyślane przez siebie wykłady.

Ta pora roku (przełom zimy i wiosny) w wymiarze edukacyjnym oznacza dla mnie już od kilku lat kończenie pierwszego etapu redagowania działu Nefrologia kolejnego wydania *Interny Szczeklika* (tym razem na 2024) oraz rozpoczynanie pracy nad „Postępami w nefrologii” do jednego z wiosennych numerów *Medycyny Praktycznej*. Zachęcam do przeczytania *Postępów* – zobaczycie Państwo, jak dynamicznie zmienia się nefrologia. A i w *Szczekliku* na pewno znajdzie się coś nowego.

OTWARCIE OŚRODKA TRANSPLANTACJI SZPIKU W SZPITALU KLINICZNYM MSWiA W OLSZTYNIE



Dnia 19 stycznia 2024 roku Olsztyn dołączył do grona 19 ośrodków transplantacji szpiku na mapie Polski.

Goście uroczystości otwarcia Ośrodka Transplantacji Szpiku w Olsztynie zgodnie podkreślali, że jest to historyczne wydarzenie. To pierwszy i jedyny taki ośrodek w naszym regionie. Dzięki temu pacjenci z Warmii i Mazur wymagający przeszczepu szpiku nie będą już wysyłani do innych województw. Oddział kliniczny hematologii szpitala przeszedł gruntowną modernizację i został powiększony o kolejne łóżka, w tym te w Ośrodku Transplantacji Szpiku. W ośrodku znajduje się 6 jednoosobowych sal dla chorych, nazywanych wyspami życia. Są one izolowane, mają własne systemy filtrowania powietrza i monitorowania pacjenta, dzięki czemu jest on bezpieczny.

Oddział Kliniczny Hematologii jest jedynym w województwie warmińsko-mazurskim oddziałem hematologicznym zajmującym się diagnozowaniem i leczeniem agresywnych nowotworów układu krwiotwórczego i chłonnego: ostrych białaczek i agresywnych chłoniaków niezrębnych oraz także innych chorób nowotworowych i nienowotworowych układu krwiotwórczego. Jest największym oddziałem z dwóch funkcjonujących w województwie, dysponującym obecnie 28 łóżkami. Rocznie w oddziale leczonych jest około 2,5 tys. pacjentów.

Inwestycja, w kwocie ponad 22 mln zł, utworzenia Oddziału Klinicznego Hematologii

z Ośrodkiem Transplantacji Szpiku została sfinansowana ze środków Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zdaniem Krystyny Futymy, dyrektor Szpitala Klinicznego MSWiA z W-MCO w Olsztynie: „To jest to, czego brakowało w województwie, i to dopełnienie kompleksowości naszego szpitala. To jest ogromna szansa dla pacjentów, bo dziś pacjenci z Warmii i Mazur byli wysyłani na procedurę przeszczepu szpiku do Warszawy lub do Katowic, bo z tymi ośrodkami współpracowaliśmy”.

Jak wyjaśniał dr n. med. Janusz Hałka, lekarz kierujący Oddziałem Klinicznym Hematologii z Ośrodkiem Transplantacji Szpiku: „Głównie chodzi o powikłania infekcyjne, gdyż pacjent przygotowywany do transplantacji szpiku dostaje wysokodawkową chemioterapię, która zabija układ odpornościowy, i pacjent jest bezbronny. Musi więc mieć zapewnioną pełną jałowość powietrza i pobytu w tej sali, aby bezpiecznie przeżyć ten okres odtworzenia układu odpornościowego”. Mieszkańcy Warmii i Mazur coraz częściej chorują na nowotwory krwi. Co roku hospitalizowanych z tego powodu jest od 7 tys. do 8 tys. osób. W ostatnich latach widać wzrost tej liczby o kilkaset osób rocznie.

Jarosław Witek
rzecznik prasowy SP ZOZ MSWiA z WMCO

OCENA STAŻU PODYPLOMOWEGO LEKARZA ROK 2022/2023

Opracował
dr n. med. Leszek Cichocki

Analizę jakości szkolenia lekarzy stażystów wykonano na podstawie anonimowej ankiety wypełnionej przez 89 osób. Oceny dokonano w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznaczało ocenę zdecydowanie negatywną, a 6 ocenę celującą. W przypadku uzyskania oceny lepszej o 1 stopień niż w roku ubiegłym, przy wartości średniej dodano znak +, w przypadku gorszej znak –. Największa grupa lekarzy odbywała staż w szpitalach zlokalizowanych w Olsztynie: w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym (WSzS, 14 osób), Szpitalu Ministerstwa Służb Wewnętrznych i Administracji (MSWiA, 12 osób), Szpitalu Uniwersyteckim (UWM, 14 osób) oraz w Miejskim Szpitalu Zespolonym (MSzZ, 26 osób). Poza Olsztynem odbywało staż 19 lekarzy (w Mazurskim Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Etku – 3 osoby, w Szpitalu Powiatowym w Kętrzynie – 3 osoby, w Giżyckiej Ochronie Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku – 3 osoby). W pozostałych szpitalach powiatowych ilość lekarzy w poszczególnych ośrodkach była mała (Iława – 1 osoba, Szczytno – 2 osoby, Pisz – 2 osoby, Działdowo – 2 osoby, Bartoszyce – 2 osoby, Nowe Miasto Lubawskie – 1 osoba), w związku z tym nie dokonano szczegółowej analizy oceny staży.

Liczba lekarzy stażystów w szpitalach powiatowych w roku 2022/2023 zwiększyła się. Liczba lekarzy odbywających staż w Olsztynie zwiększyła się we wszystkich szpitalach (głównie w szpitalu UWM i MSzZ).

Koordynatorzy staży w szpitalach otrzymali oceny dobre i bardzo dobre. Najgorzej był oceniany koordynator staży w WSzS.

Tab. 1. Ocena koordynatorów staży.

WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
4,7	5,7	5,5	5,5

Stażę cząstkowe z zakresu chorób wewnętrznych były oceniane dobrze i bardzo dobrze w czterech powyższych szpitalach. Pogorszyła się ocena staży w szpitalu MSWiA. Najlepiej były oceniane staże w szpitalach UWM i WSzS.

Tab. 2. Ocena staży cząstkowych – choroby wewnętrzne.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
Opiekun	5,7	4,9	5,6	5,6
Miejsce odbywania stażu	5,7	4,8 –	5,4	5,6
Oddział	5,5	4,4 –	5,5	5,6
Poradnia	5,9	4,7 –	4,9	5,3
Ilość wykonywanych procedur	4,9	4,7	4,8	5,4
Samodzielność wykonywanych procedur	4,9	4,5	4,6	5,4
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,6	4,8	5,3	5,5
Zdobyta wiedza praktyczna	5,1	4,8	4,9	5,6
Dyżury	5,2	4,8 –	5,5	5,5

Stażę cząstkowe z zakresu chirurgii ogólnej najlepiej były oceniane w szpitalach UWM i MSzZ. Poprawiła się ocena staży w MSzZ.

Tab. 3. Ocena staży cząstkowych – chirurgia ogólna.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
Opiekun	5,0	5,2	5,4	5,7
Miejsce odbywania stażu	5,1	5,1	5,4	5,7
Oddział	5,1	4,9	5,4	5,4
Poradnia	5,1	5,1	5,4	5,1
Ilość wykonywanych procedur	4,9	5,1	5,2	4,9
Samodzielność wykonywanych procedur	4,5	4,5	4,8	5,2
Zdobyta wiedza teoretyczna	4,9	4,8	4,8	5,1
Zdobyta wiedza praktyczna	4,6	5,0	4,7	5,1
Dyżury	5,0	5,3	5,3 +	5,4

Lekarze ze szpitala MSWiA odbywali częściowo staże z zakresu położnictwa i ginekologii w WSzS lub MSzZ i ich ocena jakości szkolenia poprawiła się. Lekarze ze szpitala UWM realizowali staż w całości w MSzZ, nie ma istotnej różnicy w ocenie stażystów ze szpitala UWM i MSzZ. Poprawiła się ocena stażu przez lekarzy odbywających szkolenie w szpitalu MSzZ.

Tab. 4. Ocena staży cząstkowych – położnictwo i ginekologia.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
opiekun	5,4	5,6 +	5,2	5,6
miejsce odbywania stażu	4,6	5,0	5,1	5,0
oddział	4,5	5,2 +	5,1	5,2
poradnia	4,6	5,1	5,1 +	5,1
ilość wykonywanych procedur	4,3	4,7	4,9	4,7
samodzielność wykonywanych procedur	4,0	4,6	4,8 +	4,6
zdobyta wiedza teoretyczna	4,4	5,0	5,0	5,0
zdobyta wiedza praktyczna	4,2	4,9	5,0	4,9
dyżury	4,6	5,2	5,2	5,2

Staże z zakresu intensywnej terapii i medycyny ratunkowej były oceniane dobrze i bardzo dobrze. Najgorzej były oceniane staże w szpitalu MSWiA.

Tab. 5. Ocena staży cząstkowych – intensywna terapia i medycyna ratunkowa.

	WSzS	MSWiA	MSzZ	UWM
Opiekun	5,5	5,1	5,4	5,5
Miejsce odbywania stażu	5,3	5,0	5,5	5,4
Ilość wykonywanych procedur	5,5	4,7	5,2	5,0
Samodzielność wykonywanych procedur	5,4	4,5	5,1	5,2
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,5	4,6	5,2	5,1
Zdobyta wiedza praktyczna	5,4	4,4	5,2	5,3
Dyżury	5,4	4,9	5,3	5,2

Pozostałe staże cząstkowe były realizowane w innych szpitalach i poradniach na terenie Olsztyna. Poziom szkolenia w tych ośrodkach był bardzo dobrze oceniany przez lekarzy stażystów.

Tab. 6. Ocena pozostałych staży cząstkowych – Olsztyn.

	Pediatria	Psychiatria	Medycyna rodzinna
Opiekun	5,3	5,5	5,4
Miejsce odbywania stażu	5,2	5,5	5,3
Oddział	5,3	5,4	–

Poradnia	5,1	5,3	–
Ilość wykonywanych procedur	5,2	5,1	5,0
Samodzielność wykonywanych procedur	5,3	5,2	5,0
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,4	5,2	5,1
Zdobyta wiedza praktyczna	5,4	5,2	5,1
Dyżury	5,3	5,4	5,1

W pozostałych szpitalach staż odbywało 19 lekarzy: w Mazurskim Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku – 3 osoby, w Szpitalu Powiatowym w Kętrzynie – 3 osoby, w Giżyckiej Ochronie Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku – 3 osoby, w Szpitalu Powiatowym w Iławie – 1 osoba, Szczytnie – 2 osoby, Pisz – 2 osoby, Działdowie – 2 osoby, Bartoszycach – 2 osoby, Nowym Mieście Lubawskim – 1 osoba. Większość lekarzy szkolących się w tych szpitalach odbywało staż z zakresu psychiatrii w Szpitalu Psychiatrycznym w Węgorzewie.

Poziom szkolenia w tych ośrodkach był w większości oceniony jako dobry i bardzo dobry.

Tab. 7. Ocena szpitali powiatowych – część 1 – koordynatorzy stażu.

Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
4,7	5,7	5,5

Tab. 8. Ocena szpitali powiatowych – część 2 – choroby wewnętrzne.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
Opiekun	5,3	5,7	5,7
Miejsce odbywania stażu	5,3	5,7	5,7
Oddział	5,3	5,7	5,3
Poradnia	5,7	5,3	5,3
Ilość wykonywanych procedur	4,7	5,7	5,3
Samodzielność wykonywanych procedur	5,0	6,0	5,3
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,3	6,0	5,3
Zdobyta wiedza praktyczna	5,2	6,0	5,3
Dyżury	5,3	5,7	5,3

Tab. 8. Ocena szpitali powiatowych – część 3 – pediatra.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
Opiekun	5,3	6,0	5,7
Miejsce odbywania stażu	5,3	6,0	5,7
Oddział	5,3	6,0	5,7
Poradnia	5,3	6,0	5,3
Ilość wykonywanych procedur	5,0	5,7	5,0
Samodzielność wykonywanych procedur	5,0	5,7	5,0
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,3	5,7	5,3
Zdobyta wiedza praktyczna	5,7	5,7	5,0
Dyżury	5,3	5,7	5,0

Tab. 9. Ocena szpitali powiatowych – część 4 – chirurgia ogólna.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
Opiekun	5,3	5,7	5,7
Miejsce odbywania stażu	5,3	5,7	5,7
Oddział	5,3	5,7	5,7
Poradnia	5,0	5,3	5,7
Ilość wykonywanych procedur	5,0	5,3	5,7
Samodzielność wykonywanych procedur	5,0	5,3	5,3
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,7	5,3	5,7
Zdobyta wiedza praktyczna	5,3	5,3	5,3
Dyżury	5,0	5,3	5,7

Tab. 10. Ocena szpitali powiatowych – część 5 – położnictwo i ginekologia.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
Opiekun	6,0	5,7	5,0
Miejsce odbywania stażu	6,0	5,3	4,7
Oddział	6,0	5,3	4,7
Poradnia	6,0	5,0	5,0
Ilość wykonywanych procedur	6,0	5,3	5,0
Samodzielność wykonywanych procedur	6,0	5,3	4,3

Zdobyta wiedza teoretyczna	6,0	5,0	4,7
Zdobyta wiedza praktyczna	6,0	5,0	4,7
Dyżury	6,0	5,3	4,7

Tab. 11 Ocena szpitali powiatowych – część 6 – intensywne terapia i medycyna ratunkowa.

	Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku	Giżycka Ochrona Zdrowia Sp. z o.o. w Giżycku	Szpital Powiatowy w Kętrzynie
Opiekun	6,0	5,3	5,5
Miejsce odbywania stażu	6,0	5,5	4,5
Ilość wykonywanych procedur	5,3	5,5	5,5
Samodzielność wykonywanych procedur	5,7	5,5	5,5
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,7	5,3	5,0
Zdobyta wiedza praktyczna	5,7	5,7	5,0
Dyżury	5,7	5,7	5,0

Tab. 12. Ocena szpitali powiatowych – część 7 – staże pozostałe.

	Psychiatria	Medycyna rodzinna
Opiekun	5,8	6,0
Miejsce odbywania stażu	5,8	5,8
Oddział	5,6	–
Poradnia	5,6	–
Ilość wykonywanych procedur	5,2	5,8
Samodzielność wykonywanych procedur	5,3	5,8
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,6	5,8
Zdobyta wiedza praktyczna	5,4	5,9
Dyżury	5,2	5,8

Tab. 13. Ocena szpitali powiatowych – część 8.

	Szpital Powiatowy w Piszku	Szpital Powiatowy w Iławie	Szpital Powiatowy w Szczytnie
Koordinator	6,0	6,0	6,0
Choroby wewnętrzne	5,4	5,7	5,8
Chirurgia ogólna	6,0	5,6	5,6
Położnictwo i ginekologia	6,0	5,6	4,8
Intensywne terapia i medycyna ratunkowa	5,4	5,6	5,5

Pediatria	5,5	5,7	5,5
Psychiatria	6,0	5,6	5,1
Medycyna rodzinna	5,9	4,6	5,0
Dyżury	6,0	5,3	4,7

Tab. 14. Ocena szpitali powiatowych – część 9.

	Szpital Powiatowy w Dziąldowie	Szpital Powiatowy w Bartoszycach	Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim
Koordynator	6,0	6,0	6,0
Choroby wewnętrzne	6,0	5,7	5,9
Chirurgia ogólna	6,0	5,7	6,0
Położnictwo i ginekologia	6,0	5,8	6,0
Intensywna terapia i medycyna ratunkowa	6,0	6,0	2,0
Pediatria	6,0	6,0	6,0
Psychiatria	6,0	5,6	5,6
Medycyna rodzinna	6,0	6,0	5,9

Ankiety wypełniło również 4 lekarzy dentyistów. Ocena wszystkich staży była dobra i bardzo dobra.

Tab. 15. Ocena stażu lekarzy dentyistów – część 1.

	Stomatologia zachowawcza	Stomatologia dziecięca	Chirurgia stomatologiczna
Koordynator	6,0		
Opiekun	5,5	5,8	5,5
Miejsce odbywania stażu	5,5	5,8	5,8
Ilość wykonywanych procedur	4,8	4,5	5,0
Samodzielność wykonywanych procedur	5,5	5,5	5,5
Zdobyta wiedza teoretyczna	5,3	5,3	5,3
Zdobyta wiedza praktyczna	5,3	5,3	5,5

Tab. 16. Ocena stażu lekarzy dentyistów – część 2.

	Protetyka stomatologiczna	Periodontologia	Ortodoncja
Opiekun	5,3	5,5	5,5

Miejsce odbywania stażu	5,3	5,5	5,5
Ilość wykonywanych procedur	4,5	4,8	4,8
Samodzielność wykonywanych procedur	4,8	5,3	5,0
Zdobyta wiedza teoretyczna	4,8	5,3	5,3
Zdobyta wiedza praktyczna	4,8	5,3	5,3

Ankietowani lekarze ocenili także jakość obowiązkowych kursów. Średnie oceny były dobre i bardzo dobre.

Tab. 17. Ocena jakości kursów obowiązkowych przeprowadzonych w siedzibie Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie.

	Prawo medyczne	Bioetyka	Orzecznictwo lekarskie
Wykładowca	5,4	5,4	5,4
Miejsce	5,5	5,5	5,4
Wiedza teoretyczna	5,4	5,3	5,3
Wiedza praktyczna	5,3	5,2	5,1

Tab. 18. Ocena jakości pozostałych kursów obowiązkowych.

	Transfuzjologia kliniczna	HIV i AIDS	Ratownictwo medyczne
Wykładowca	5,5	5,6	5,2
Miejsce	5,5	5,6	5,2
Wiedza teoretyczna	5,3	5,4	5,2
Wiedza praktyczna	4,8	5,1	5,1

WNIOSKI:

- Poziom kształcenia lekarzy odbywających staż podyplomowy na terenie Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie jest nadal w większości ośrodków oceniany bardzo dobrze.
- Wzrosła liczba lekarzy odbywających staże w województwie warmińsko-mazurskim – zarówno w Olsztynie, jak i w szpitalach powiatowych.
- Przyczyny gorszej oceny stażu z ginekologii i położnictwa w MSWiA zostały usunięte.
- Wskazana jest analiza gorszej oceny stażu z chorób wewnętrznych w szpitalu MSWiA.

PROBLEMATYKA ZAKAZU REKLAMOWANIA SIĘ PRZEZ LEKARZY NA GRUNCIE KODEKSU ETYKI LEKARSKIEJ



Kodeks Etyki Lekarskiej stanowi usystematyzowany zbiór norm i reguł postępowania, związanych z wykonywaniem zawodu lekarza. Od lat oceniany jest jako podstawowy wyznacznik postaw etycznych, którym winny kierować się osoby wykonujące zawód lekarza.

Mimo iż Kodeks Etyki Lekarskiej ma charakter uniwersalny, nie ulega wątpliwości, iż upływający czas oraz zachodzące zmiany społeczne i technologiczne wymuszają konieczność pewnych modyfikacji na gruncie tychże zasad etycznych. Dla porządku dodać należy, iż Kodeks Etyki Lekarskiej został przyjęty uchwałą nr 27 Nadzwyczajnego II Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 grudnia 1991 r. i był dwukrotnie nowelizowany (w 1993 r. oraz w 2003 r.). Przyjęta chronologia wskazuje, iż na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat nie ingerowano w treść przedmiotowego aktu.

Aktualny stan prawny (niezmienny od lat) stanowiący o zakazie reklamy przez lekarzy, opiera się na regulacji art. 63 KEL, który stanowi, iż „lekarz tworzy swoją zawodową opinię jedynie w oparciu o wyniki swojej pracy, dlatego wszelkie reklamowanie się jest zabronione” oraz „lekarz nie powinien wyrażać zgody na używanie swego nazwiska i wizerunku dla celów komercyjnych”.

Nadto wskazać należy na treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, zgodnie z którym „podmiot wykonujący działalność leczniczą podaje do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych. Treść i forma tych informacji nie mogą mieć cech reklamy”. Cytowana ustawa, podobnie jak pozostałe akty regulujące wykonywanie zawodu lekarza, nie precyzuje i nie definiuje pojęcia reklamy.

Trudności nastręcza zatem ustalenie, kiedy mamy do czynienia z informacją o zakresie i rodzaju udzielanych świadczeń zdrowotnych, a kiedy już z ich reklamą.

Powyższe warto rozróżniać, bowiem sankcje za złamanie zakazu reklamy przez lekarza mogą być dotkliwe i daleko idące. Po pierwsze, wskazać należy, iż za złamanie zakazu, o którym mowa w art. 63 KEL, grozi lekarzowi odpowiedzialność dyscyplinarna. Katalog

kar, jakie sądy lekarskie mogą orzec za dopuszczenie się omawianego przewinienia zawodowego, określa art. 83 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich. Najsurowszą z nich jest niewątpliwie orzeczenie wobec podmiotu wykonującego działalność leczniczą zakazu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

Możliwe są również konsekwencje karne wynikające z ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń. Artykuł 147a § 2 k.w. stanowi bowiem, iż „kto podaje do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych lub usług z zakresu medycyny weterynaryjnej mające formę i treść reklamy, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

Nadto zważyć należy, że w przypadku, gdy reklama udzielanych świadczeń zdrowotnych jest prowadzona z naruszeniem prawa, dobrych obyczajów bądź jeżeli uchybia godności człowieka, może być uznana za czyn nieuczciwej konkurencji i w konsekwencji prowadzić do poniesienia przez lekarza odpowiedzialności przewidzianej na gruncie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Co do zasady w doktrynie przyjmuje się, iż z reklamą będziemy mieć do czynienia wówczas, gdy informacje o udzielanych przez podmiot świadczeniach zdrowotnych, w sposób pośredni bądź bezpośredni, będą nakłaniały potencjalnego pacjenta do wyboru i skorzystania z tychże konkretnych usług. Tego rodzaju reklama będzie zawierała informację np. o promocjach, zniżkach, cenie i sposobie płatności. Może również informować o skorzystaniu z tego świadczenia przez inne osoby oraz o jego skuteczności.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 października 2007 r., sygn. II CSK 289/07, stwierdził, iż „powszechnie przyjmuje się, że reklamą są wszelkie formy przekazu, w tym także takie, które nie zawierają w sobie elementów oceniających ani zachęcających do zakupu, mogą jednak zostać przyjęte przez ich odbiorców jako zachęta do kupna. [...] Wypowiedź jest reklamą, gdy nad warstwą informacyjną przeważa zachęta do nabycia towaru – taki cel przyświeca nadawcy wypowiedzi i tak odbiera ją przeciętny odbiorca, do którego została

skierowana. [...] Nie są natomiast reklamą m.in. listy cenowe, które zawierają jedynie informację o cenach towarów lub usług i są publikowane wyłącznie po to, by podać do publicznej wiadomości ceny określonych produktów”.

Powyższe obliguje do tego, by każdorazowo „badać” informacje w przedmiocie udzielanych świadczeń zdrowotnych pod kątem występowania w nich cech charakterystycznych dla reklamy.

Pomocną w tej mierze może okazać się treść uchwały nr 29/11/VI Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielaniu przez lekarzy i lekarzy dentyistów świadczeń zdrowotnych. Powyższa uchwała reguluje m.in., jakie dane powinna i może zawierać informacja udzielona przez lekarza lub lekarza dentyistę oraz w jaki sposób winna być udostępniana.

Mając na względzie przedmiotowe rozważania, należy przyjąć, iż aktywność lekarzy za pośrednictwem środków masowego przekazu oraz popyt na usługi telemedycyny dowodzi, że konieczne są zmiany w Kodeksie Etyki Lekarskiej. Z całą pewnością regulacja dotycząca zakazu reklamy przez lekarzy wymaga doprecyzowania, ujednoczenia, mówiąc wprost aktualizacji do obowiązujących współcześnie standardów i praktyki. Takie też stanowisko dominuje w środowisku lekarskim.

W ocenie prawników problemem nie jest sam kodeksowy zakaz reklamy, a właśnie interpretacja tego, co jest, a co nie jest reklamą, jakie praktyki są dozwolone, a jakie nie powinny być akceptowane. Zakaz, o którym mowa w art. 63 KEL, zdaje się być jasny i precyzyjny, jednak nie rozstrzyga wskazanych powyżej wątpliwości. Obecnie bowiem każdy przekaz handlowy, ujęty w formie informacji bądź grafiki, mający na celu choćby pośredni wzrost popytu na daną usługę, odpłatne korzystanie z produktu bądź ich rozpropagowanie, nosi znamiona reklamy. Być może pewnym rozwiązaniem byłaby próba sklasyfikowania przykładowych aktywności lekarzy jako dozwolonych i kategoriycznie niedopuszczalnych, skutkujących poniesieniem odpowiedzialności dyscyplinarnej? Umieszczenie w przepisach Kodeksu Etyki Lekarskiej choćby otwartego katalogu zachowań i dokonanie rozróżnienia, co stanowi, a co nie jest działalnością reklamową, mogłoby być zmianą korzystanie ocenioną przez środowisko lekarskie.

Wskazać należy, iż zgodnie z treścią przytoczonego powyżej art. 63 ust. 1 KEL, lekarz tworzy swoją zawodową opinię jedynie w oparciu o wyniki swojej pracy. Należy jednak zwrócić uwagę, iż obecnie znaczna część lekarzy za pośrednictwem środków masowego przekazu prowadzi działalność biznesową bądź edukacyjną. W środowisku lekarskim przeważają głosy, iż Kodeks Etyki Lekarski winien ingerować jedynie w działalność leczniczą, nie powinien zaś limitować pozostałej aktywności lekarza, w tym działalności edukacyjnej.

Istnieje także obawa, że nawet nowelizacja Kodeksu Etyki Lekarskiej w dyskutowanym zakresie nie wpłynie na łatwość i ujednoczenie ocen prawno-etycznych określonych działań i postaw prezentowanych przez lekarzy. Na marginesie należy tylko dodać, iż analiza wypowiedzi i zachowań przedstawicieli zawodu zaufania publicznego pod kątem ich dopuszczalności, kontrola tego rodzaju zjawisk, jest zadaniem obiektywnie trudnym.

Niemniej jednak o tym, czy zakaz wyrażony w art. 63 KEL jest w ogóle potrzebny oraz czy należy go zmodyfikować i utrzymać czy usunąć z regulacji Kodeksu Etyki Lekarskiej jako zbędny anachronizm, winien decydować przede wszystkim samorząd zawodowy lekarzy. Rozwiązań spornej kwestii jest na pewno wiele.

Co istotne, podejmowana problematyka nie dotyczy jedynie środowiska lekarskiego, bowiem następcza interpretacyjnych wątpliwości w szeregach innych samorządów zawodowych, których przedstawiciele stoją przed trudnym zadaniem dostosowania regulacji zakazu reklamy do aktualnych potrzeb, oczekiwań i możliwości wśród społeczeństwa.

Tytułem przykładu należy wymienić adwokatów i obowiązujący ich Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu czy radców prawnych i właściwy im Kodeks Etyki Radcy Prawnego. W grudniu 2023 r. uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej wprowadzono długo oczekiwane zmiany. Dotychczasowa regulacja nakładała na adwokata zakaz korzystania z reklamy, natomiast obecne brzmienie przepisów określa zasady i sytuacje, w których adwokat może postugiwać się informacją handlową. Zmiany w podstawowym akcie korporacyjnym radców prawnych obowiązują z kolei od lutego 2023 r., zaś zasadnicze modyfikacje dotyczyły kwestii informowania o wykonywaniu zawodu i pozyskiwania klientów poprzez dostosowanie regulacji do przepisów prawa unijnego.

Przedstawiciele samorządu zawodowego lekarzy i całe środowisko lekarskie oczekuje nowelizacji Kodeksu Etyki Lekarskiej. Potrzeba zmiany przepisów dotyczy uregulowania kwestii zakazu reklamowania się przez lekarzy, jednak niewykluczone, że nowe brzmienie Kodeksu Etyki Lekarskiej obejmie również problematykę masowego świadczenia usług lekarskich w formie zdalnej.

Naczelna Rada Lekarska na posiedzeniu w dniu 8 marca 2024 r. w drodze uchwały nr 7/24/IX przedstawiła Nadzwyczajnemu XVI Krajowemu Zjazdowi Lekarzy projekt uchwały w sprawie Kodeksu Etyki Lekarskiej przedłożony przez Komisję Etyki Lekarskiej. Finalna wersja Kodeksu Etyki Lekarskiej w nowym brzmieniu ma być głosowana podczas najbliższego Krajowego Zjazdu Lekarzy w maju 2024 r.

apl. adw. Anna Grzyb
Kancelaria Adwokacka Michała Pietkiewicza

KRONIKA OKRĘGOWEJ RADY LEKARSKIEJ



dr n. med. Zbigniew Gugnowski

Obrady Okręgowej Rady Lekarskiej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w dniu 21 lutego 2024 r.

Obradom przewodniczyła prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Anna Lella. Rozpoczynając obrady, prezes podsumowała Konferencję „Współczesna medycyna Warmii i Mazur – WARSZTATY INTERDYSCYPLINARNE”, która odbyła się w Starych Sadach k. Mikolajek. Następnie poinformowała o podpisaniu porozumienia z Izbą Adwokacką w Olsztynie w zakresie rozwijania i umacniania współpracy oraz wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy obiema izbami. W ramach tego porozumienia będą planowane i organizowane konferencje naukowe oraz inne wspólne wydarzenia dotyczące tematyki z zakresu działalności podmiotów – sygnatariuszy niniejszego porozumienia oraz członków obu samorządów zawodowych.

Okręgowa Izba Lekarska w Płocku zaprosiła delegację WMIL oraz Ośrodka Historycznego do wzięcia udziału w III Ogólnopolskiej Konferencji Okręgowych Izb Lekarskich pod roboczym tytułem „Oblicza działalności historycznej izb lekarskich – ocalić od zapomnienia”, która odbędzie się w Płocku w dn. 13–15 września 2024 r. Prelekcję dotyczącą wspomnień z pierwszych lat odradzającego się samorządu wygłosi Leszek Dudziński, dodatkowo swój udział zadeklarowali dr hab. n. med. Jadwiga Snarska, prof. UWM oraz dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz.

Prezydium pozytywnie zaopiniowało kandydaturę Adriana Kowalskiego na stanowisko konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. Jednocześnie został on przyjęty w poczet członków WMIL (należał do Bydgoskiej Izby Lekarskiej).

W odpowiedzi na pismo z Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego ws. wskazania kandydata na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej: dr n. biol. Wojciech Marchlik, prezydium wskazało, że uprzednio wskazało mgr Jadwigę Ślusarską-Kopala i podtrzymuje swoje stanowisko.

Ponadto jako kandydata na konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie chorób płuc dzieci zgłoszono Edytę Szynkarczuk, zatrudnioną w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie.

Prezydium otrzymało z NIL pismo Prokuratury Regionalnej w Szczecinie, informujące o prowadzonym postępowaniu ws. możliwości przełamania lub ominięcia zabezpieczeń systemu RPWDL i przejęcia kont placówek medycznych i pośrednio certyfikatów ZUS ZLA członków izb lekarskich, które mogą posłużyć do wystawienia elektronicznych recept, ew. zaświadczeń ZUS ZLA.

Izba Lekarska kontynuuje współpracę z Centrum Edukacji Ratownictwa Medycznego w Bartoszycach, które w dniach 7–8 marca br. w siedzibie WMIL po raz kolejny przeprowadzi kurs zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych u osób dorosłych (certyfikowany przez Polską i Europejską Radę Resuscytacji).

Dnia 22 czerwca 2024 r. nasza Izba organizuje 25-lecie zespołu The Doctors. Jubileuszowy koncert odbędzie się w Browarze Warmia w Olsztynie.

Prezydium ORL podjęło decyzję o kierowaniu spraw do komornika skarbowego w celu windykacji zaległych składek członkowskich. Zaległości w opłaceniu składek członkowskich każdorazowo będą wykluczały osoby z możliwości udziału w wydarzeniach organizowanych przez WMIL. Ponadto pracownicy Biura WMIL dzwonią do naszych członków, prosząc o aktualizację danych w Okręgowym Rejestrze Lekarzy. Aktualizacja powinna zakończyć się do Okręgowego Zjazdu Lekarskiego.

- W dalszej części obrad, po dyskusji ORL przyjęła uchwały w sprawie:
- przyznania nagród z funduszu dla najlepszych lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających staż podyplomowy na terenie działania Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie;
 - przyjęcia projektu budżetu na rok 2024;
 - potwierdzenia dopełnienia obowiązku zawodowego.

Kontynuując obrady, Leszek Cichowski przedstawił wyniki ankiet „Ocena stażu podyplomowego”. Stażyści generalnie pozytywnie ocenili staże. W roku 2023 było ok. 90 lekarzy i 4 lekarzy dentyistów. Według respondentów wszyscy koordynatorzy otrzymali oceny powyżej 4,5. Wszystkie oddziały, w których odbywały się staże cząstkowe, otrzymały również wysokie oceny. Podobnie oceniane były szpitale powiatowe, m.in. Mazurskie Centrum Zdrowia ZOZ „Pro Medica” w Elku, Szpital Powiatowy w Giżycku, Szpital Powiatowy w Kętrzynie. Oceny szkoleń organizowanych przez WMIL oscylowały wokół wartości 5,5, więc również były bardzo wysokie.

Na tym obrady zakończono.

Obrady Okręgowej Rady Lekarskiej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie w dniu 3 kwietnia 2024 r.

Obradom przewodniczyła prezes Okręgowej Rady Lekarskiej pAnna Lella. Na wstępie przypominała o odbytym XLII Okręgowym Zjeździe Lekarskim, podczas którego oprócz wielu istotnych uchwał, takich jak przyjęcie budżetu na 2024 r., udzieliła absolutorium poszczególnym organom Izby, wręczyła odznaczenia Zastępcy Lekarza Warmii i Mazur, a także nagrody w konkursie im. prof. Lenkiewicza oraz nagrody za uzyskany stopień naukowy. Gościem Zjazdu był m.in. wicewojewoda Zbigniew Szczypiński oraz prorektor ds. Collegium Medicum prof. dr hab. n. med. Sergiusz Nawrocki.

W związku z informacją Prokuratury Regionalnej w Szczecinie o możliwości przetamania lub ominięcia zabezpieczeń systemu RPWDL i przejęcia kont placówek medycznych i pośrednio certyfikatów ZUS ZLA członków izb lekarskich, które mogą posłużyć do wystawienia elektronicznych recept, ewentualnie zaświadczeń ZUS ZLA, WMIL umieściła tę informację na stronie internetowej i rozesłała maila do wszystkich członków z prośbą o zapoznanie się z tą informacją.

WMIL wysłała do wszystkich członków maila z ostrzeżeniem przed nawiązywaniem współpracy z firmami, które poszukują lekarzy i lekarzy dentyistów z całej Polski do pełnienia fikcyjnego nadzoru nad cudzoziemcami po uzyskaniu warunkowego PWZ lub/oraz pełnienia funkcji kierownika specjalizacji. Pełnienie nadzoru wiąże się z szeregiem obowiązków, których wykonywanie na odległość jest niemożliwe. WMIL przestrzega przed taką współpracą, gdyż podejmując ją, można narazić się na odpowiedzialność prawną.

Dariusz Żybert ze Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą przystał na propozycję renowacji kolejnych pomników lekarzy: dr. Cezarego Staniewicza, dr. Antoniego Feliksa Mikulskiego oraz dr. Wacława Jasińskiego. Staramy się pomóc naszym przyjaciołom poprzez zaangażowanie również innych izb w realizację. Nasza Izba, podobnie jak w latach ubiegłych, również zamierza odnowić kolejny pomnik.

WMIL w Olsztynie objęła honorowym patronatem konferencję naukową XVIII Warmińsko-Mazurski Dzień Fizjoterapii „Miejsce i rola fizjoterapii uroginekologicznej w medycynie”, która odbędzie się 24 maja br. w siedzibie Olsztyńskiej Szkoły Wyższej w Olsztynie.

Kontynuując obrady, ORL po dyskusji przyjęła uchwały w sprawie:

- przyznawania członkom WMIL w Olsztynie bonu szkoleniowego;
- przyznawania i wypłaty bonu zdrowotnego;
- zmiany Regulaminu przyznawania dorocznych nagród za najlepsze publikacje naukowe dla lekarzy i lekarzy dentyistów – członków WMIL;
- potwierdzenia dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego.

Na tym obrady zakończono.

dr n. med. Zbigniew Gugnowski,
mgr Katarzyna Godlewska

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO KADRY MEDYCZNEJ

**Z programu skorzystać mogą przedstawiciele
kadry medycznej, w tym:**

- lekarze/lekarzki • pielęgniarki/pielęgniarze • położne
• ratownicy i ratowniczkę medyczne
- fizjoterapeuci/fizjoterapeutki • diagnosty laboratoryjni
- farmaceuci/farmaceutki • studenci kierunków medycznych

W ramach programu powstała
platforma on-line

psycholotgdamedyka.pl

Zeskanuj kod i dowiedz się więcej



50 LAT W ZAWODZIE LEKARZA I LEKARZA DENTYSTY

Czas upływa bardzo szybko, po raz kolejny stwierdzić możemy, że „50 lat minęło jak jeden dzień...” – 21 lutego 2024 roku świętowaliśmy wyjątkową uroczystość – piękne i pełne powodów do dumy **50-lecie uzyskania dyplomu lekarza i lekarza dentystry**. Z tej okazji mieliśmy przyjemność gościć tych, którzy dyplom ukończenia studiów medycznych uzyskali w 1974 roku. Szacowni Jubilaci zawitali do Domu Lekarza po zakończeniu lutowego posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej. Z przyjemnością można było obserwować, jak witają się koleżanki i koledzy – absolwenci tych samych uczelni, jak wspólnie wspominają wydarzenia z przeszłości. W rejestrze Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie znajduje się obecnie aż 43 absolwentów z roku 1974. Oczywiście nie wszyscy

byli na siłach dotrzeć do naszej siedziby, głównie przez wzgląd na stan zdrowia. Jednak każdy z nich otrzymał dyplom – nieobecni, rzecz jasna, drogą pocztową. Wśród znamienitych Jubilatów znaleźli się absolwenci:

- Akademii Medycznej w Białymstoku: Jerzy Branicki, Krystyna Ciechanowicz-Bartoś, Mikołaj Cywoniuk, Danuta Dąbrowska-Parfianowicz, Anna Jodko, Mariusz Kajka, Tadeusz Kozak, Teresa Krasicka, Alicja Machnac-Sonczyk, Aniela Minicz-Płatek, Irena Mroczo, Marcin Podgajny, Eugenia Rynkiewicz, Krystyna Sadowska, Stefania Słowikowska, Rafał Suszkiewicz, Andrzej Szutko, Lidia Tomaszewska-Dzięcioł, Teresa Trocewicz, Marianna Trusiewicz, Mieczysław Wasilczyk;



Absolwenci Akademii Medycznej w Białymstoku biorący udział w jubileuszowej uroczystości: Krystyna Ciechanowicz-Bartoś, Mikołaj Cywoniuk, Danuta Dąbrowska-Parfianowicz, Anna Jodko, Tadeusz Kozak, Teresa Krasicka, Alicja Machnac-Sonczyk, Aniela Minicz-Płatek, Marcin Podgajny, Eugenia Rynkiewicz, Rafał Suszkiewicz, Lidia Tomaszewska-Dzięcioł



Przybyli na uroczystość jubileuszu absolwenci Akademii Medycznej w Gdańsku: Wiesława Bielicka, Adam Bogucki, Janina Czarnecka, Bożenna Jacewicz-Ciszak, Emilia Klimek-Krankowska, Janusz Kuciejewski, Irena Mikulska-Duszkiewicz, Teresa Stachurska-Krygier, Jolanta Uścińowicz

- Akademii Medycznej w Gdańsku: Wiesława Bielicka, Adam Bogucki, Janina Czarnecka, Krystyna Grygieńcza-Sierotko, Bożenna Jacewicz-Ciszak, Zofia Jasińska-Budzisz, Emilia Klimek-Krankowska, Ewa Konkiel-Kozłowska, Janusz Kuciejewski, Irena Mikulska-Duszkiewicz, Teresa Stachurska-Krygier, Jolanta Uścińowicz, Mirosława Walewska;
- Akademii Medycznej w Poznaniu: Grażyna Budzińska, Ewa Stanicka-Mielnik, Tamara Tomaszewska;
- Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie: Barbara Mieczkowska, Jadwiga Zaleska;
- Akademii Medycznej w Lublinie: Mirosława Pajączkowska-Chmielnik;
- Akademii Medyczną w Łodzi: Stanisława Dzwolak;
- Śląskiej Akademii Medycznej im. Ludwika Waryńskiego: Maciej Mikłaszewicz;
- Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi: Bogdan Stencel.

Wyjątkową niespodzianką dla przybyłych gości był występ dr hab. Hanny Zajączkiewicz, która wykonała piękny sopranowy koncert przy akompaniamencie pianistki dr hab. Zofii

Antes. Całość zwieńczona była poczęstunkiem, przy którym kontynuowano wymianę wie-
loletnich wspomnień... mgr Karolina Witkowska





Stanisława Dzwolak absolwentka Akademii Medycznej w Gdańsku



Grażyna Budzińska absolwentka Akademii Medycznej w Poznaniu



Janina Zaleska absolwentka Akademii Medycznej w Szczecinie

EGZAMIN LEK I LEKD

— NAGRODY ZA NAJLEPIEJ ZDANE EGZAMINY

Dnia 21 lutego 2024 roku świętowaliśmy uroczystość 50-lecia uzyskania dyplomu lekarza i lekarza dentysty, połączoną z przyznaniem nagród przez Okręgową Radę Lekarską z funduszu dla najlepszych lekarzy i lekarzy dentystów odbywających staż podyplomowy na terenie działania Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie (wg wyników egzaminu LEK i LDEK).

Wśród najlepszych znaleźli się:

- lek. dent. Jakub Anfolecki,
- lek. Marta Janiszewska,
- lek. Krzysztof Pietrończyk,
- lek. Agata Woźniak,
- lek. dent. Damian Stępiak.



Na zdjęciu obecni podczas uroczystości wręczenia nagród, od lewej: lek. Agata Woźniak, lek. Krzysztof Pietrończyk, lek. Marta Janiszewska, lek. dent. Jakub Anfolecki

KURS ALS – ZAAWANSOWANE ZABIEGI RESUSCYTACYJNE U OSÓB DOROŚŁYCH

W związku z ogromnym zainteresowaniem kursem „ALS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych”, który odbył się w Domu Lekarza pod koniec ubiegłego roku, **Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska w Olsztynie w dniach 7–8 marca br. ponownie zaprosiła w swoje progi instruktorów z Centrum Edukacji Ratownictwa Medycznego w Bartoszycach**, aby pod nadzorem organizacyjno-merytorycznym dyrektora kursu przeprowadzili szkolenie dla kolejnej grupy chętnych lekarzy. Podczas intensywnego dwudniowego kursu uczestnicy brali udział w wykładach oraz ćwiczeniach sytuacyjnych na fantomach, zostały omówiony szeroki zakres zagadnień, m.in. z zakresu monitorowania, OZW, umiejętności nietechnicznych w resuscytacji, postępowania w szczególnych sytuacjach, tachy- i bradyarytmii, jak i etyki i opieki poresuscytacyjnej. Tak, jak poprzednim razem, szkolenie zostało opatrzone certyfikatem Europejskiej Rady Resuscytacji (ERC) oraz Polskiej Rady Resuscytacji (PRC) – po zaliczeniu egzaminu praktycznego uczestnicy kursu uzyskali go na okres 3 lat.

mgr Karolina Witkowska



TLENEK AZOTU

Azot obecny w atmosferze, stanowiący 78% jej składu, nie może być bezpośrednio pobierany przez większość organizmów żywych. Jedynie bakterie azotowe, żyjące w symbiozie z roślinami motylkowymi i posiadające enzym nitrogenazę, są zdolne do przekształcania azotu z powietrza w amoniak.

W połowie lat osiemdziesiątych okazało się, że czynnik zwany EDRF (*endothelium-derived relaxing factor*), odkryty przez Roberta Furchgotta, profesora farmakologii z Nowego Jorku – to po prostu tlenek azotu. Tlenek azotu powstaje z L-argininy i tlenu w obecności NADPH.

U ssaków istnieją trzy izoformy syntazy tlenku azotu, enzymu potrzebnego do wytworzenia tlenku azotu: w śródbłonku naczyń krwionośnych, w synapsach neuronów oraz w komórkach układu immunologicznego. Tlenek azotu aktywuje cyklazę adenylową, która katalizuje przekształcenie GTP w cykliczny GMP, ten z kolei aktywuje kinazę białkową G, która fosforylując kanały wapniowe, ogranicza przemieszczenie jonów wapnia do mięśni

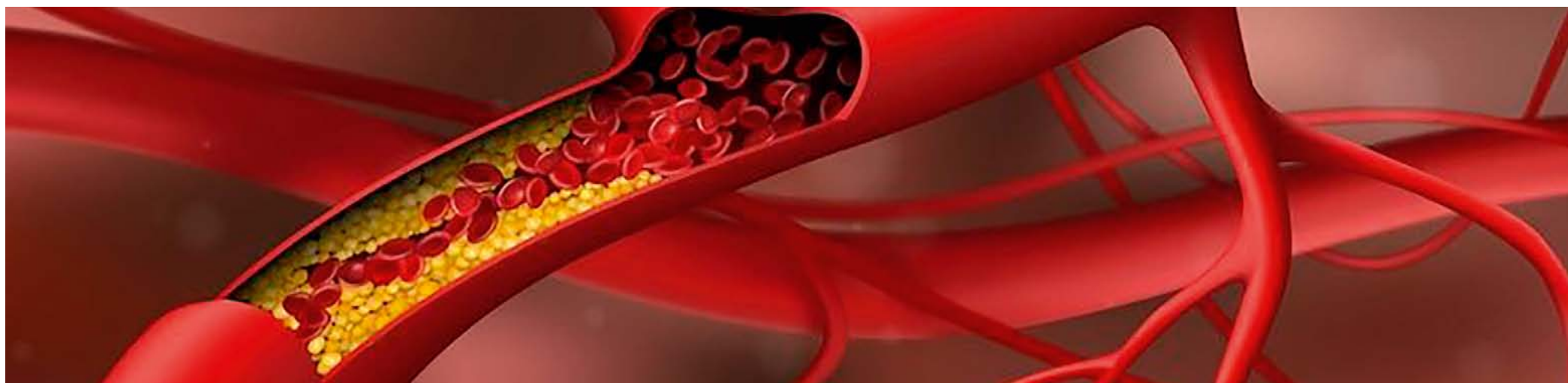
gładkich i powoduje ich relaksację. W nerwowych synapsach tlenek azotu moduluje również uwalnianie neurotransmiterów.

Inaktywacja tlenku azotu odbywa się poprzez przetworzenie go w nieorganiczne nitraty (NO_3 i NO_2). Są one aktywnie wychwytywane z krwi przez ślinianki. Bakterie obecne w jamie ustnej przekształcają te związki w bardziej reaktywne aniony azotu, z których w środowisku kwaśnym żołądka powstaje ponownie tlenek azotu. Tlenek azotu dostaje się do krwiobiegu. Używanie silnych środków przeciwbakteryjnych do higieny jamy ustnej może prowadzić do zmniejszenia puli związków azotowych, co powoduje zmniejszenie stężenia tlenku azotu ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi (nadciśnienie, choroby neurologiczne, zaburzenia erekcji i inne). Jeszcze raz okazuje się, że zbyt agresywna ingerencja w naszą biologię prowadzi do opłakanych skutków.

W układzie sercowo-naczyniowym tlenek azotu odgrywa szczególnie ważną rolę. Podstawowy lek używany w leczeniu choroby wieńcowej, czyli nitrogliceryna, jest doskona-



dr n. med. Roman Łesiów



Tlenek azotu (NO) jest wytwarzany z L-argininy przez komórki śródbłonka (wewnętrznej ścianki wszystkich naczyń krwionośnych) w celu ochrony ścianek naczyń i sterowania przepływem krwi

tym donatorem tlenu azotu. Tlenek azotu nie tylko powoduje rozszerzenie naczyń, lecz również chroni śródbłonek przed adhezją leukocytów i przed agregacją płytek krwi. Okazuje się, że różne warianty genetyczne szlaku sygnałowego tlenu azotu wpływają na ryzyko wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych.

Ważną rolę w usuwaniu tlenu azotu z krwiobiegu odgrywają krwinki czerwone. Inaktywacja tlenu azotu w krwinkach jest powodem jego szybkiego znikania z krwi obwodowej. W pewnych sytuacjach (niedokrwienie) erytrocyty mogą eksportować tlenek azotu do krwiobiegu.

Tlenek azotu wpływa na oddychanie komórkowe w mitochondriach poprzez hamowanie oksydazy cytochromu C (kompleks IV) w łańcuchu oddechowym. Dokładny mechanizm jest jednak niewyjaśniony i wyniki badań są często niejednoznaczne.

W centralnym układzie nerwowym tlenek azotu poprawia nie tylko ukrwienie tkanki nerwowej, ale również wpływa na synapsy nerwowe i uwalnianie neurotransmiterów.

W układzie immunologicznym syntaza tlenu azotu produkuje tlenek azotu w reakcji na wydzielane przez bakterie prozapalne cytokiny. Powoduje to zahamowanie wzrostu bakterii.

Ciekawe badania dotyczą roli tlenu azotu w rozwoju nowotworów. Oprócz rozszerzenia

naczyń cGMP stymuluje on również angiogenezę, co może ułatwiać powstawanie przerzutów w nowotworach. Badanie na małej grupie pacjentek z rakiem sutka pokazało, że dodanie inhibitora syntazy tlenu azotu poprawiło wyniki chemioterapii.

Próby leczenia chorób sercowo-naczyniowych poprzez wzbogacanie diety w L-argininę nie dały jednoznacznych rezultatów i w chwili obecnej nie ma dostatecznych dowodów, że taka suplementacja jest korzystna. Jednak sok z buraka czy zielone liściaste warzywa bogate w związki azotu wywoływały korzystne efekty w układzie sercowo-naczyniowym – spadek ciśnienia tętniczego, poprawę funkcji śródbłonna, zmniejszenie agregacji płytek.

Tlenek azotu, hamując łańcuch oddechowy w mitochondriach, zmniejsza produkcję wolnych rodników, wpływa na aktywację szlaku AMPK, co powoduje zwiększoną oksydację kwasów tłuszczowych oraz większe zużycie glukozy. Ten mechanizm wpływa korzystnie na przebieg cukrzycy i chorób sercowo-naczyniowych.

Opracowano na podstawie: Lundberg JO, Weitzberg E. Review Nitric oxide signaling in health and disease. *Cell*.2022;185(16):2853–2878. <https://doi.org/10.1016/j.cell.2022.06.010>.



Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska w Olsztynie pragnie zaproponować lekarzom i lekarzom denty stom szeroką ochronę ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej obowiązkowej i dobrowolnej, ochrony prawnej oraz konsekwencji ekspozycji na materiał zakaźny i in.

Posiadamy oferty dwóch firm ubezpieczeniowych:

Inter Ubezpieczenia oraz PZU S.A.

Zapewniamy fachowe doradztwo i pomoc w wyborze właściwej polisy.

KONTAKT:

Maciej Konopka tel. 690104481

mail: m.konopka@hipokrates.org

MEDICOVER SPORT

**Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska w Olsztynie
wspiera aktywność sportową lekarzy i lekarzy denty stom!**

Wzorem ubiegłego roku WMIL kontynuuje ofertę dofinansowania zakupu pakietów sportowych Medicovert w wysokości 50% ceny pakietu!

Dopłaty dotyczą tylko członków WMIL

Zapraszamy

Szczegóły na stronie:

<https://medicoversport.pl/pakiety/wmilolsztyn>

po zalogowaniu się hasłem dostępowym: **WmilolsztynMS2022**

NAPISAĆ IKONĘ



Ikony zaczęłam pisać 4 lata temu, kiedy pierwsze moje piskłę opuściło gniazdo. W tamtym czasie natłok pracy i stres mówiły mi, żeby zwolnić i zastanowić się, co dla mnie ważne. Wcześniej otrzymałam ikonę, która była inna od znanych mi z kościoła. Artysta, który ją pisał, wytłumaczył mi znaczenie symboli i kolorów na ikonie, ale też przekazał, że to forma modlitwy. Aktywnie szukałam kursu pisania ikon i szczęśliwie znalazłam tuż pod nosem, czyli w Olsztynie w pracowni Tota Tua Sylwii Gruzewskiej i pod jej okiem popełniłam pierwszą ikonę. Nigdy w życiu nie będę chyba tak dumna jak z niej: Mandylion, choć teraz widzę, że każda następna jest coraz piękniejsza

(skromność to drugie moje imię). Pisanie ikon po pierwsze rozwija duchowo, po drugie rozwija talent i kreatywność, po trzecie to również miejsce spotkania z innymi ikonopisami, osobami które dzielą pasję. To czas wyciszenia, czas modlitwy kontemplacyjnej. To również nauka pokory, zauważania błędów i naprawiania ich. Ikony są zamknięte w ramy kanonu, są harmonijne, to okno na inną rzeczywistość. Napisanie jednej zajmuje jednak trochę czasu. Tu ważny jest proces tworzenia, nie efekt, średnio 40 godzin. Pisze się temperą jajeczną, pigmenty rozpuszcza w medium, na desce zagruntowanej, pędzlami z wiewiórki lub kuny. Inspirację czerpię z ikon staroruskich, ikon Andrzeja Rublowa, ale również podobają mi się ikony współczesne pani Greta Leško i pana Denis Tymchyszyna.



W Ewangelii wg św. Matusza jest przypowieść o talentach. Jeden sługa dostał pięć talentów, inny dwa, ostatni jeden. Zadaniem ich było pomnożenie ich, co ja też czynię z ogromną przyjemnością.

PS. Człowiek powinien mieć 3 pasje. Dla mnie są to:

- pierwsza, z której może się wyżywić – radioterapia,
- druga, która utrzymuje go przy zdrowiu (zdjęcie pochodzi z biegu OCR w Elblągu – nie powiem, że w tej dziedzinie jestem wybitna, ostatnia na mecie, ale jakie zdjęcie :-)),
- trzecia kreatywna – moje ikony.

lek. Agnieszka Ounap-Karnak





Ikony autorstwa lek. Agnieszki Ounap-Karnak oraz lek. dent. Marii Dąbrowskiej i lek. dent. Janiny Nogal były eksponowane na wystawie w Domu Lekarza – siedzibie WMIL w Olsztynie



Zeskanuj kod QR i obejrzyj więcej ikon na stronie Biuletynu Lekarskiego e-active :)

MOJE HOBBY – WĘDKARSTWO...

Jestem emerytem w wieku 75+ i chciałbym w kilku słowach podzielić się moją pasją, jaką jest wędkarstwo splotnikowe w wydaniu wyczynowym. Wędkarstwo jest tak jak inne dziedziny sportu; jest podzielone na kategorie wiekowe i organizowane są zawody na szczeblu koła, okręgu, ogólnokrajowym i międzynarodowym. Na podstawie zajętych lokat co roku powoływana jest kadra krajowa, której członkowie startują w mistrzostwach Europy i świata.

Na poważnie zacząłem brać udział w zawodach dopiero po przejściu na emeryturę. Wcześniej nie pozawalały na to obowiązki zawodowe. W ostatnich dwóch latach wygrywałem mistrzostwa okręgu i tym samym zakwalifikowałem się do Mistrzostw Polski, z których wróciłem z pewnym niedosytem (dopadły mnie problemy zdrowotne).

Od kilkunastu lat biorę udział w zawodach organizowanych przez NIL jako członek klubu Fish-Med, który zrzesza wyczynowo wędkujących lekarzy z całej Polski. W ramach tego



klubu corocznie w ramach cyklu GPX rozgrywane są trzy zawody w cyklu dwudniowym. Są to: Puchar Polski, Mistrzostwa Polski i Zakończenie Sezonu.

Ciężar organizacyjny zawodów spoczywa na barkach kolegów z Izby Lekarskiej w Białymstoku-Białej. Nagrody to medale, puchary i sprzęt wędkarski. Zawody te to nie tylko rywalizacja, ale również okazja do spotkań towarzyskich i wymiany informacji zawodowych.

Wyniki, jakie osiągam, są dość zadowalające, czego dowodem jest pokaźna liczba medali i pucharów zdobytych na tych zawodach.

Dziękuję WMIL za możliwość udziału w tych zawodach.

W załączeniu kilka zdjęć, które w jakimś stopniu oddają ducha tej rywalizacji.

lek. Andrzej Roślan

PS. Wszystkie złowione ryby wracają żywe do wody.





DONOSY NA CZTERY GŁOSY

MEDICI PRO MUSICA W MIŁOSNYM UŚCISKU

Miłość... jakże wdzięczny to temat dla artystów. Także tych spod znaku Polihymni. Wszyscy chcą śpiewać o miłości! I my także zapragnęliśmy przygotować koncert, w którym miłosne uniesienia bytyby motywem przewodnim. Niestety, nie zdążyliśmy przygotować go na Walentynki, szukaliśmy zatem innego równie znaczącego terminu. Otworzyliśmy więc kalendarz na dacie 1 kwietnia i postanowiliśmy dzień żartów zmienić w dzień koncertu „z przymrużeniem oka”. Tak zrodził się program występu pod tytułem *Śpiewać pół / żartem, kochać pół / serio*, na który dzięki uprzejmości Izby Lekarskiej zaprosiliśmy gości do jej (i naszej) siedziby przy ulicy Żołnierskiej. Repertuar złożyliśmy z utworów, które śpiewaliśmy już dawniej, wzbogacając go o kilka nowości. Wśród znanych naszej publiczności piosenek znalazły się perełki ze skarbca Starszych Panów – solowe *Kaziu,*

zakochaj się w wykonaniu Basi Sapały (w roli Kazia – Adam Kozłowski), a także chórálne *Jeżeli kochać, Stacyjka Zdrój* i *Rodzina*. Po raz pierwszy natomiast porwacza Marta Szulc „ugodziła słowem żwawszym” lirycznego Huberta Mikoszę w piosence *Przeklnę cię*. Hubert, choć ma już za sobą liczne koncerty solowe, z naszym zespołem wystąpił w tym dniu po raz pierwszy i poszło mu świetnie!

Kuba Kuna, który wcześniej znakomicie zaśpiewał znaną z interpretacji Wiesława Michnikowskiego piosenkę *Addio, pomidory!*, tym razem zaprezentował równie zabawną odstonę hitu *Już kąpiesz się nie dla mnie*. Solowy akcent pojawił się także na początku premierowego wykonania kubańskiej pieśni *Quizas, Quizas, Quizas*, w której ponownie Basia, z czerwonym kwiatem we włosach, skarżyła się na niezdecydowanego adoratora. Pierwszy raz publiczność mogła także



dr n. hum. Małgorzata Sławińska



usłyszeć w naszym wykonaniu *Biodro utana* – piosenkę Artura Andrusa, w której autor prosi bezwstydnie „Ucałuj, ucałuj, dziewczyno kochana pachnące pszenicą biodro utana”.

Wśród tych satyrycznych piosenek zabrzmiały także utwory liryczne – *Can't buy me love* z repertuaru The Beatles w madrygałowej aranżacji oraz ludowy *Lecioty zórazie*. Swoją premierę na „miłosnym” koncercie miał również oniryczny *Sen złotowłosej dziewczynki* Juliana Tuwima, bardziej znany jako *Pomarańcze i mandarynki*, z muzyką Marka Grechuty. W programie znalazł się też dawno niestyszany utwór pt. *Java jive* oraz *Pamiętajcie o ogrodach*. W pierwszym z nich partie solowe wykonali nasi uzdolnieni chórzyci: Marta Szulc, Adam Bok i Hubert Mikosza.

Program zwieńczyła piosenka *Już czas na sen*, znana z Kabaretu Starszych Panów, u nas wykonana przez Małgosię Wawruk i Marka Matyjewicza, który w wybranych utworach towarzyszył także chórzystom na gitarze. Przy pianinie zasiadł niezastąpiony Rafał Gajewski.

Koncert o miłosnej tematyce wymagał specjalnej oprawy, toteż w blasku kolorowych świateł pięknie prezentowały się czerwone (bo jakże inaczej!) akcenty w garderobie chórzystów – tu jedwabna apaszka, tam ceglasty krawat, ówdzie purpurowy beret, a nawet ognisty wachlarz. Prowadzący koncert, Kuba Kuna i pisząca te słowa Małgorzata Sławińska (debiut w roli konferansjerki!), ułożyli repertuar w okraszoną żarcikami miłosną opowieść, w której kobieta i mężczyzna, targani namiętnością, na przemian w euforii i rozpaczy prowadzą słuchaczy przez meandry miłości.

Przed pożegnaniem z publicznością chórzyci podziękowali Maćkowi Michałowskiemu za wieloletnie pełnienie funkcji prezesa zespołu. Wzruszonemu prezesowi odśpiewano kultowe *Łubu dubu* z filmu *Miś*. Maciek abdykował z przyczyn osobistych, cieszymy się jednak z jego dalszej obecności w zarządzie chóru. Na fotelu prezesa od tego roku zasiada Kuba Kuna – gratulujemy! [2023]

XXI OGÓLNOPOLSKA IV MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA MALARSTWA LEKARZY

Serdecznie zapraszamy do udziału
w XXI Ogólnopolskiej IV Międzynarodowej Wystawie Malarstwa
Lekarzy,
która odbędzie się
w dniach 26–31 maja 2024 roku w Klubie Lekarza w Łodzi.

Koleżanki i kolegów lekarzy i lekarzy dentyków
zainteresowanych udziałem w wystawie prosimy
**o dostarczenie lub przesłanie pocztą swoich prac do 10
maja br.**
do Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi (adres: 93-005 Łódź, ul.
Czerwona 3).

Obrazy mogą być wykonane w dowolnych technikach i formatach.
Wraz z tytułami prac i nazwami technik, w jakich są wykonane,
prosimy o przesłanie następujących danych:
tytuł, imię i nazwisko autora, rodzaj jego specjalizacji, adres za-
mieszkania.

Ze względu na ograniczenia powierzchni wystawienniczej przyjmu-



jemy maksymalnie 2 prace od jednego autora.
Kontynuując tradycję zapoczątkowaną podczas wcześniejszych
edycji wystawy, planujemy przeprowadzenie konkursu, w którym
prace oceni jury
złożone z profesjonalistów. Drogą głosowania gości wernisażu
wyłonimy też Laureata Nagrody Publiczności.

Wernisaż wystawy odbędzie się 26 maja 2024 roku (niedziela)
o godzinie 17.00 w Klubie Lekarza w Łodzi przy ul. Czerwonej 3,
a wystawa potrwa do 31 maja br.

Serdecznie zapraszamy!

Kontakt:
Koordynator Klubu Lekarza, Dyrektor Biura OIL w Łodzi Iwona Szelewa,
tel. 609 816 108 lub +42 683 17 01,
adres e-mail: iwona.szelewa@oil.lodz.pl

O CZYM KUMKAJĄ ŻABY W MALINOWYM RAJU?



W jednej z baśni braci Grimm bardzo majątny ojciec wysłał syna do najmądrzejszych nauczycieli na świecie, aby jego spadkobierca nauczył się czegoś pożytecznego. Ojciec wpada w niekontrolowaną wściekłość, gdy dowiaduje się, że w ciągu kolejnych trzech lat wydawania olbrzymich pieniędzy na kształcenie syn nauczył się jedynie języka psów, żab i ptaków. Wydziedzicza i wypędza syna w świat. Syn dzięki zdolności rozumienia szczekania psów (język pierwotnych emocji) dowiaduje się o olbrzymim skarbie, który staje się jego własnością. Kierując się wskazówkami kumkających żab (język intuicji, przeczucie), udaje się do Rzymu, gdzie czeka go prawdziwe szczęście. W Watykanie trwa konklawe. Gdy chłopiec wchodzi do bazyliki, gołąb krąży nad jego głową, co kardynałowie odbierają jako znak wybrania przez Ducha Świętego. Gołąb przekonuje chłopca,

że w pełni zasłużył na ten wybór i to jest jego przeznaczenie; być głową i autorytetem duchowym społeczności wierzącej. Z baśni wynika, że ważna jest kolejność poznawania języków, tak aby zacząć od nauki szczekania (ekspresji emocji), potem nauczyć się „kumać” – rozpoznawać intuicyjnie. Dopiero na końcu można stać się ekspertem w sprawach duchowych. Jak w tym powiedzeniu, że „to, co na górze, nie może być bez tego, co jest na dole”.

Drugi raz jestem w Malinowym Raju w Solcu-Zdroju. W moim pokoju okno balkonowe wychodzi na park i stawy, w których niestrudzenie kumkają żaby. Dniem i nocą, a o brzasku dołączają się intensywne ptasie solówki.

O czym kumkają żaby w Malinowym Raju?

Może opowiadają historię magnolii, która rośnie w centralnej części parku uzdrowskiego. Korzeniami sięga źródeł wód siarczkowych, które zostały odkryte na początku XIX wieku, a już od 1837 roku zostały wydobyte i wykorzystane w rozwijającej się działalności uzdrowskiej. Przypuszczalnie magnolia została zasadzona w 1921 roku przed nowo wybudowaną willą należącą do braci Daniewskich. Willa ocalała z wojennej pożogi, a magnolia wiernie jej towarzyszyła, swoimi konarami przerastając ponad dach willi, jakby ją ochraniała. Magnolia była świadkiem upaństwowienia willi w 1951 roku, stopniowego jej niszczenia w wyniku zaniedbań państwowych użytkowników. Dopiero w 2000 roku została odzyskana przez spadkobierców braci Daniewskich. Od 2011 roku przeszła w prywatne ręce, została odrestaurowana i obecnie jest luksusowym apartamentem „Pod Magnolią”. A magnolia corocznie okrywa się wiosną kwiatami butterfly, potem pięknymi zielonymi liśćmi, które jesienią opadają, drzewo zapada w sen zimowy, by kolejną wiosną na nowo włączyć się w cykl życia.

O czym kumkają żaby w Malinowym Raju?

Wstuchuję się w ich kumkanie. Co ono mi mówi... Gdzie mam teraz pójść... Czym się kierować, gdy zbliżam się do mety...

Dwudziestego szóstego maja 2023 roku ukazała się drukiem książka *Życie nie kończy się na mecie* Dariusza Farena. Wpis na okładce bardzo mnie zaintrygował: „kariera sportowca to batalia o trofea, pieniądze i stawę. W pogoni za sukcesem atleci przekraczają granice ludzkich możliwości i funkcjonują w zawrotnym tempie, przez co ryzykują zdrowie

i narażają relacje rodzinne na szwank. Lecz w zamian nie zawsze otrzymują od losu amulet przynoszący szczęście i finansową niezależność. Zdarza się, że po zejściu ze sceny popadają w depresję, natęgi i często tracą sens życia. Dotyczy to ludzi z pierwszych stron gazet, niespełnionych talentów i dawnych mistrzów, którym nie sprzyjała fortuna”.

To zbiór reportaży o sportowcach, ich chwilach tryumfu, porażek, a czasami bardzo trudnych wyborach. Mówi się o tym, aby nie zwalniać przed metą. Ale co zrobić, gdy los podstawi nam nogę, a kontuzja pozbawia możliwości dotarcia po laur zwycięstwa? Czy można go zdobyć tylko po przekroczeniu linii mety? Są osoby, które całe życie były bardzo aktywne, dokonując właściwych wyborów, które u schyłku życia mogą powtórzyć za Pawłem z Tarsu: „W dobrych zawodach uczestniczyłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem. Na koniec przygotowano mi wieniec zwycięstwa”. Często docenienie zasług następuje dopiero na uroczystości pogrzebowej, gdy składa się okazałe wieńce.

Cóż umarłemu po najpiękniejszym nawet wieńcu?

A jednak pośmiertna chwala, uznanie motywują czasami do działania i dają nadzieję, że *non omnis moriar* (nie wszystek umrę).

Dlatego siedząc na ławeczce w ogrodzie botanicznym, patrząc na starą magnolię, która swoimi konarami zaślubia niebo, wiedząc, że z ziemi czerpie soki życiowe i podstawowe pierwiastki: węgiel, tlen, wodór i azot, w które rozłoży się również moje ciało, odczytuję przesłanie żab: NON OMNIS MORIAR!!!

Ilek. Apolonia Szarkowicz

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska



Zachęcamy do odwiedzania strony WMIL oraz na FB

WSPOMNIENIE O TYCH, KTÓRZY ODESZLI...



Doktor Barbara Dąbrowska

Dnia 24 grudnia 2023 roku środowisko medyczne Warmii i Mazur poniosło niepowetowaną stratę – odeszła jedna z jej ikon, twórczyni olsztyńskiej gastroenterologii.

Doktor Barbara Dąbrowska urodziła się w Białymstoku i tam przeszła ścieżkę edukacji zakończoną w 1965 roku dyplomem wydziału lekarskiego tamtejszej akademii medycznej. Po studiach pracowała w Szpitalu Wojewódzkim im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku. W grudniu 1972 roku przeprowadziła się z rodziną do Olsztyna i rozpoczęła pracę w Szpitalu Wojewódzkim na oddziale internistycznym. Będziemy ją zawsze pamiętać, jako twórczynię i pionierkę tej gałęzi medycyny na Warmii i Mazurach. Od 1980 roku kierowała pierwszym w regionie oddziałem chorób wewnętrznych i gastroenterologii. Funkcję ordynatora sprawowała do 2005 roku, kiedy zastąpił ją jej wychowanek dr Tomasz Arłukowicz. Doktor Dąbrowska w oddziale gastroenterologicznym pracowała do października 2016 roku. Dzięki temu zespół mógł dalej czerpać z jej doświadczenia, odgrywała ogromną rolę w kształtowaniu postawy lekarskiej, a największe korzyści odnosili pacjenci, którzy kochali Panią Doktor. Pełniła funkcję pełnomocnika ds. praw pacjenta. Czynną aktywność zawodową prowadziła przez 56 lat do lutego 2021 roku.

Za swoje zasługi otrzymała wiele wyróżnień, m.in. tytuł Zasłużonego Lekarza Warmii i Mazur, a w 2022 roku tytuł Ikony Medycyny Warmii i Mazur. Prywatnie uwielbiała góry, dobrą książkę i smaczną kuchnię. Wszystkie te zajęcia udawało się łączyć z rolą żony bardzo zasłużonego chirurga dr Andrzeja Dąbrowskiego, matki oraz babci.

Wiele zawdzięczamy Pani Doktor, zawsze będziemy się szczyli, że jesteśmy jej wychowanymi.

Jej postawę humanistyczną najlepiej oddaje fragment jednego z wywiadów, gdzie podkreślała, że korzystając z najnowszych osiągnięć technicznych w medycynie, zawsze powinniśmy pamiętać, iż nie mogą one wyręczyć ludzkich relacji pomiędzy lekarzem a pacjentem. Nic bowiem nie zastąpi wnikliwej rozmowy z pacjentem, dokładnego badania fizykalnego, ciepłej, pełnej życzliwości relacji pacjent–lekarz.

Pani Doktor odeszła na oddziale, który stworzyła, któremu się poświęciła i który kochała. Zamknęła więc swoje życie piękną klamrą.

„Można odejść na zawsze, by stałe być blisko...”

Kończę tym cytatem z uwielbianego przez Panią Doktor księdza Twardowskiego, przekonany, że przesłanie życia i pamięć dr Barbary pozostanie z nami na zawsze.

dr n. med. Tomasz Arłukowicz



Lekarz Krystyna Walendziuk-Haraburda

Urodziła się 16 stycznia 1930 roku w Białymstoku. Tu spędziła też młodość i lata szkolne. Studiowała na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku. Dyplom lekarza uzyskała w 1957 roku, a następnie specjalizację w dziedzinie laryngologii I i II stopnia. Początkowo pracowała w Przychodni Kolejowej w Białymstoku.

Swoją wieloletnią staż pracy związała z Olsztynem, poczynając od lat sześćdziesiątych. Był to ówczesny Szpital Kolejowy oraz Przychodnia OLK SPZOZ przy Placu Bema 3.

Ceniona jako sumienny lekarz i dobry współpracownik.

Po przejściu na zasłużoną emeryturę czynnie uczestniczyła w spotkaniach Klubu Lekarzy Emerytów działającym przy przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Olsztynie.

Brała czynny udział w spotkaniach towarzyskich, uczestniczyła w wycieczkach krajowych i zagranicznych. Była osobą o szerokich zainteresowaniach pozazawodowych. Na codzień osoba ciepła, kontaktowa, bezkonfliktowa, koleżeńska. Do ostatnich chwil życia spotykała się z nami na zebraniach. Zmarła po krótkiej chorobie 26 stycznia 2024 r.

Pamięć o niej pozostanie w naszych sercach.

lek. Krystyna Łaskarzewska-Resiak

PRO MEMORIA

Jadwiga Łozińska-Koc, ur. 18.06.1944, zm. 13.01.2024, absolwentka Wydziału Stomatologicznego Akademii Medycznej w Gdańsku (dyplom uzyskany w 1969 r.), lekarz dentysta, specjalista w dziedzinie stomatologii ogólnej (I stopień). Ostatnie miejsce pracy: Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów „Zdrowie” NZOZ w Olsztynie.

Urszula Vetter-Kowalska, ur. 6.10.1934, zm. 13.01.2024, absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku (dyplom uzyskany w 1957 r.), lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii (I i II stopień). Ostatnie miejsce pracy: Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie.

Elżbieta Kurpiewska, ur. 11.09.1956, zm. 17.01.2024, absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku (dyplom uzyskany w 1981 r.), lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii (I i II stopień) oraz medycyny rodzinnej (II stopień). Ostatnie miejsce pracy: NZOZ „SANMED” s.c. w Olsztynie.

Anna Betley-Duda, ur. 23.07.1949, zm. 21.01.2024, absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie (dyplom uzyskany w 1973 r.), lekarz specjalista w dziedzinie seksuologii (II stopień) oraz psychiatrii (I i II stopień). Ostatnie miejsce pracy: Powiatowy Szpital im. W. Biegańskiego w Iławie.

WARTO BYĆ DOBRYM

rzecz o doktorze Jerzym Pióro



Dziewiętnastego marca 2014 roku uczestniczyłem wraz z władzami powiatu, miasta, ościennych gmin, licznie zgromadzonych gości w nadaniu bezimiennemu od wieków szpitalowi w Dobrym Mieście imienia. Uroczystość piękna, a patron jeszcze piękniejszy, dumnie i z wdzięcznością spoglądający z granitowej tablicy na swoich gości. Wdzięczny również za poświęcenie tablicy i modlitwy za chorych obecnych i przyszłych, jak i tych, którzy odeszli.

W uroczystości uczestniczyła małżonka patrona z urodziwą synową.

Sprawcą uroczystości stała się Rada Społeczna i dyrektorka szpitala, wnioskując do rady powiatu o wsparcie zgłoszonej idei. Akceptacja rady jednomyślna i dalsze procedowanie bez przeszkód. Tym to sposobem nasz kolega dr Jerzy Pióro po 25 latach nieobecności (zm. w 1999 r.) powrócił do swojego szpitala. Powitanie patrona akceptowała jednomyślnie wielopokoleniowa miejscowa społeczność i władze.

Pamiętam te czasy, kiedy rzeczony szpital traktowany był przez wielu olsztyńskich lekarzy jako lazaret, a były również propozycje jego likwidacji.

Świętej pamięci dyrektor Jerzy Pióro, tak jak wielu z nas przybył do tej pięknej krainy, tu nabywał doświadczenia i wcielał je w życie, dzielił się z innymi. Doskonalił nieustannie



POWIAT OLSZTYŃSKI

Dobre Miasto, 19 marca 2024 r.

Dr Jerzy Pióro urodził się 3 stycznia 1933 roku w Bubnowie, w powiecie Włodzimierz Wołyński. W 1953 roku ukończył 2-letnią Państwową Szkołę Felczerską w Katowicach i rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrze-Rokitnicy. Dyplom lekarza otrzymał 11 listopada 1958 roku. Sześć lat później uzyskał specjalizację I st. z chirurgii ogólnej.

Na warmińską ziemię trafił w 1966 roku, kiedy to rozpoczął pracę na oddziale chirurgicznym szpitala powiatowego w Lidzbarku Warmińskim. Lata 1968-1999 to „dobromiejski rozdział” w życiu doktora. Swoją służbę rozpoczął od pełnienia obowiązków ordynatora oddziału chirurgicznego tutejszego szpitala rejonowego. Po uzyskaniu specjalizacji II st. z chirurgii ogólnej w 1969 roku został ordynatorem oddziału i tę funkcję sprawował przez ćwierć wieku.

W 1972 roku dr Jerzy Pióro został dyrektorem szpitala w Dobrym Mieście. Jedną z jego decyzji była modernizacja placówki – połączenie dwóch budynków szpitalnych łącznikiem, co pozwoliło na utworzenie nowych oddziałów w szpitalu: noworodkowego i położniczo-ginekologicznego. Zwiększyła się powierzchnia oddziału wewnętrznego i chirurgicznego. Unowocześniono salę operacyjną i pomieszczenia zabiegowe.

Zgodnie z rejonizacją terenową szpital dobromiejski był podporządkowany ZOZ w Lidzbarku Warmińskim. Ambicją dr. Pióro było usamodzielnienie się tutejszej placówki. Długotrwałe starania przyniosły oczekiwany skutek. 1 lipca 1975 roku powstaje samodzielny Zespół Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście.

Już trzy lata później rozpoczyna się modernizacja i rozbudowa budynku przychodni zdrowia. Powstają: rejestracja chorych, odrębna poradnia dla dzieci chorych, pracownia protetyki, gabinety stomatologiczne i pomieszczenia socjalne. Dzięki środkom pozyskanym przez dyrektora z Urzędu Wojewódzkiego zostaje wybudowany złotek przy ul. Grudziądzkiej.

Starostwo Powiatowe w Olsztynie, Plac Bema 5, 10-516 Olsztyn
tel. 89 521 05 07, 89 521 05 08, fax: 89 521 05 01, e-mail: sekretariat@powiatolsztyński.pl

By zapewnić opiekę medyczną mieszkańcom Lubomina i okolic dyrektor Jerzy Pióro podejmuje decyzję o budowie Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lubominie. Budynek składający się z części leczniczej i mieszkalnej zostaje oddany do użytku pod koniec 1984 roku.

Dyrektor podejmuje kolejne decyzje, w tym tę o budowie Pawilonu Terapeutyczno-Diagnostycznego dla oddziału pomocy doraźnej, diagnostyki laboratoryjnej oraz stacji krwiodawstwa. Powstaje też prosektorium szpitalne. Rozbudowana zostaje kotłownia.

Dr Jerzy Pióro za swoją pracę zawodową otrzymał szereg odznaczeń, w tym Złoty Krzyż Zasługi i Zasłużony dla Warmii i Mazur. Doktor całą swoją energię i wysiłek poświęcił na pomoc drugiemu człowiekowi. Był ceniony nie tylko za swoją fachowość, ale także wspaniałe podejście do pacjentów. W pamięci współpracowników pozostał jako dobry lekarz, dobry dyrektor i dobry człowiek. Jerzy Pióro zmarł 29 stycznia 1999 roku.

W październiku 2023 roku Rada Społeczna przy ZZOZ w Dobrym Mieście zwróciła się do Zarządu Powiatu w Olsztynie z wnioskiem o nadanie tutajszemu szpitalowi imienia dr. Jerzego Pióra. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Instytutu Pamięci Narodowej zostały przeprowadzone konsultacje społeczne. Decyzją mieszkańców Dobrego Miasta, przy akceptacji radnych Powiatu Olsztyńskiego, którzy 30 października 2023 roku, podczas XLVII sesji Rady Powiatu w Olsztynie, jednogłośnie podjęli w tej sprawie uchwałę, Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście otrzymał imię dr. Jerzego Pióra.

Jerzy Laskowski
Przewodniczący
Rady Powiatu w Olsztynie

Andrzej Abako
Starosta Olsztyński

swą kochaną chirurgię, a życie wymogło na nim zgłębienie drugiej specjalizacji, jaką jest samorządność.

W przedstawionej poniżej laudacji widać wyraźnie, że zagrożony likwidacją szpital ożył i ma się dobrze. Widać jak na dłoni, że i w tej dziedzinie nasz bohater był zdolnym uczniem.

Myszę, że wielce pomocnym w życiu był mu jego pogodny charakter, uśmiech na twarzy, charakter, który ułatwiał mu kontakty służbowe, koleżeńskie i wspólnotowe jak choćby aktywne uczestnictwo w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Towarzystwa Chirurgów Polskich, którego był członkiem i przyjacielem.

Na nieustającą służebność dobromiejskiego szpitala składa się również praca poprzedników Jerzego, jak i jego następców, a szczególnie ostatnio ordynującej, która jakby w geście imieninowym ufundowała ponad milionowej wartości pracownię endoskopii, dołączając ją do istniejącej pracowni USG. Szpital twój, Jurku, bogatszy w nowoczesność, czyli młodość, dbając równocześnie o rosnącą z miesiąca na miesiąc populację senioralną.

Pierwszego kwietnia 2024 roku szpital uruchomił swoją filię w Barczewie, przejmując oddział na potrzeby opieki długoterminowej. Niechaj pamięć o Tobie przenika w pokolenia!

PS. Wiedz o tym, że twoja następczyni – młoda, mądra i energiczna – wydaje się jakby wszechmocna. Pilnuj jej z góry!

lek. Stanisław Niepsuj, chirurg

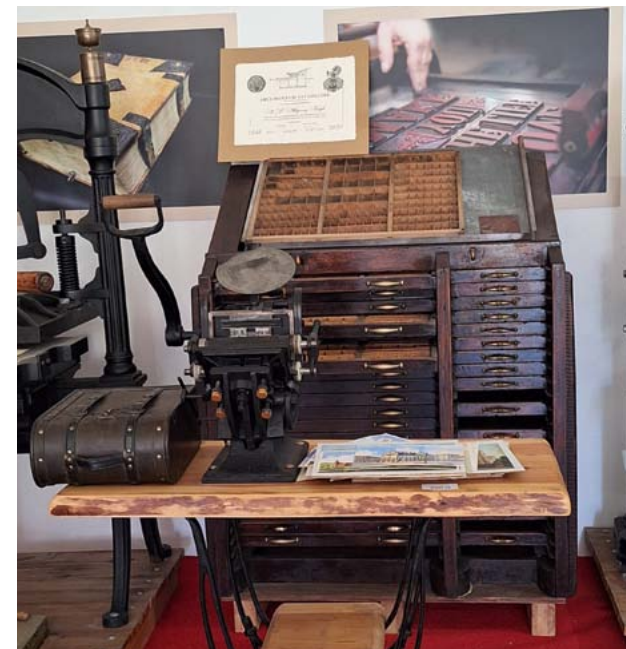
TUŻ OBOK DROGI

lek. Jarosław Parfianowicz

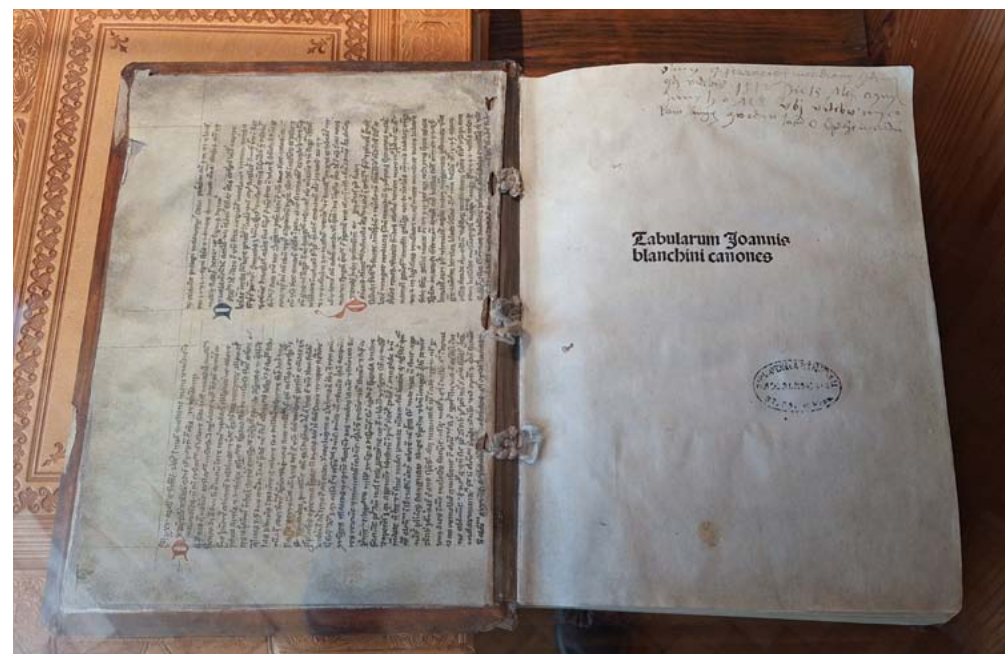
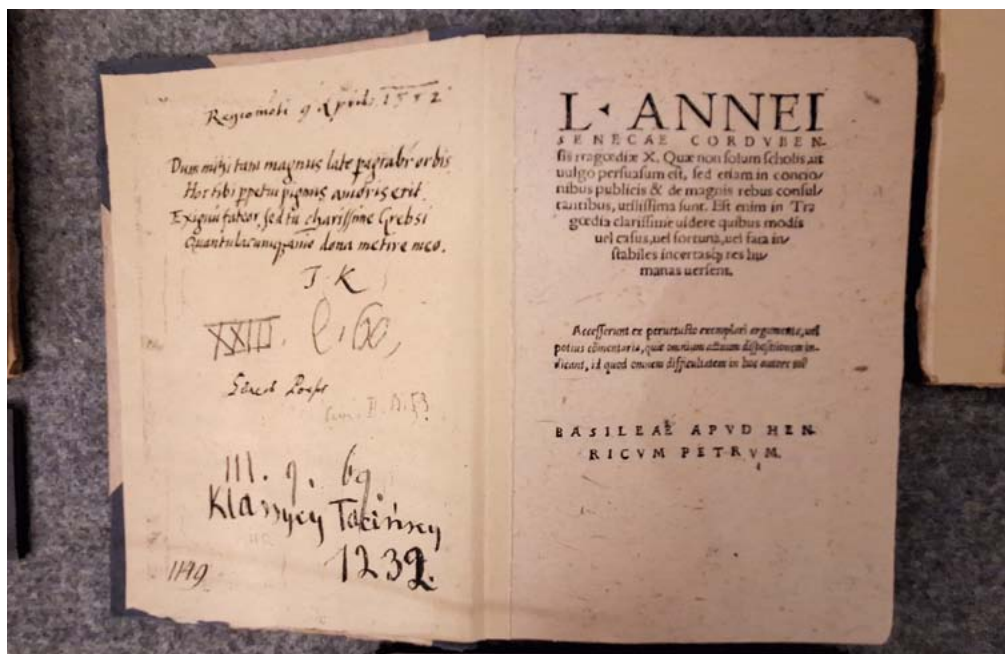


MAJ MIESIĄCEM KSIĄŻKI

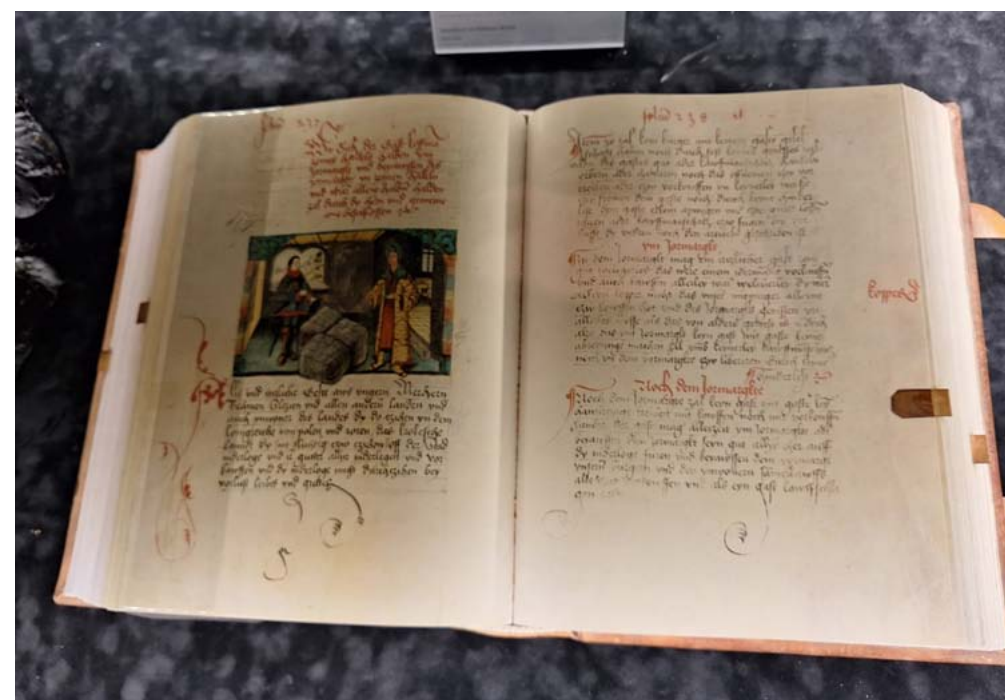
Książki są prawie tak stare, jak samo pismo. Ich pojawienie się wyznacza przelom pomiędzy prehistorią, gdy dzieje ludzkości przekazywano ustnie, a historią, kiedy były zapisywane dla przyszłych pokoleń. Pasjonująca jest historia rozwoju książki od czasów, gdy pisane były na rozmaitych materiałach (tabliczkach z gliny, jedwabiu, papirusie) i tworzone w formie zwojów lub kodeksów, aż do XV w., kiedy pojawiły się w Europie udoskonalone książki drukowane, przyjmując za początek ich powstania użycie przez Johanna Gutenberga z Magoncji ruchomych czcionek do wydrukowania Biblii w 1455 r.



Dawne maszyny typograficzne eksponowane w drukarni „Hakus” w Olsztynie



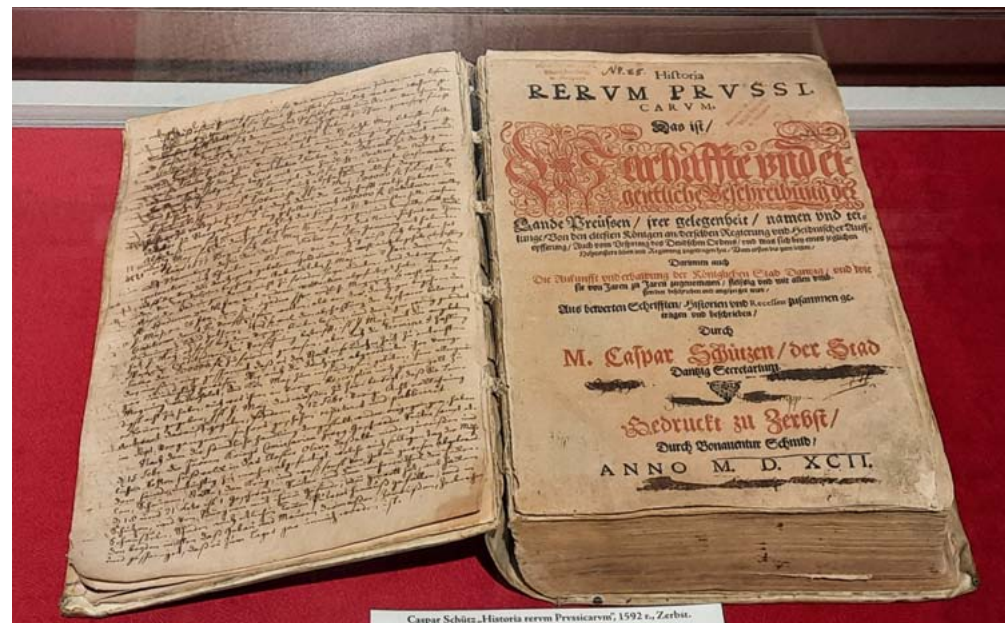
Starodruki w Muzeum Jana Kochanowskiego w Czarnolesie



Muzeum w Toruniu, od lewej: Kodeks Baltazara Boehema i kanony Johna Blanchiniego



Muzeum Warmii i Mazur – Nowy Testament Marcina Lutra



Muzeum w Szczytnie – Caspar Schütz *Historia Prus* z 1592 r.



Biblioteka „Hozjanum” w Olsztynie – starodruk z herbem Łukasza Watzenrode



Zachowane drewniane czcionki stosowane niegdyś do druku afiszy i ogłoszeń



Biblioteka w zamku Czochoa na Dolnym Śląsku



Biblioteka w pałacu rodziny Zamoyskich we wsi Kozłówka. Obecnie siedziba Muzeum Zamoyskich



Biblioteka w pałacu Radziwiłłów w Nieborowie. Dziś oddział Muzeum Narodowego w Warszawie

Wiek XVIII był czasem gwałtownego wzrostu liczby publikacji i rozwoju druckarstwa w Europie. Książki pomagały szerzyć wiedzę na niespotykaną wcześniej skalę. Stały się dostępne i różnorodne – od religijnych i filozoficznych po popularnonaukowe, naukowe i powieści. Dziś choć książki nie uchodzą już za przedmioty luksusowe, nadal jednak pomagają nam w niepowtarzalny sposób dzielić doświadczenia, poznawać historie i idee naszego świata. Zaś dawne dzieła sztuki drukarskiej podziwiać możemy w muzealnych bibliotekach.



Biblioteka pałacu w Drulitach nieopodal Elbląga



PRZYRODA W OBIEKTYWIE

LEPIĘŻNIK RÓŻOWY

UCHWYCONE W KADRZE

Zanim wiosna rozkwitnie pełną zielenią, przyroda cieszy nas jej pierwszymi zwiastunami – wierzbowymi kotkami baziami. Jeśli pogoda jest sprzyjająca, już w marcu, a niekiedy nawet w lutym, zobaczymy śnieżyce wiosenne, przebiśniegi, śnieżniki, krokusy, szafirki, miłki, przyłaszczki... W marcu i kwietniu trawy zapełniają się kolorowymi kwiatami wiosny – tulipanami, pierwosnkami, szafirkami czy hiacyntami – otwierając tym samym pełnię wiosny w ogrodzie, na trawnikach, rabatkach oraz w parkach i lasach. Warte uwagi są mniej znane rośliny, których kwiaty obserwować możemy tylko podczas wczesnowiosennych spacerów.

NASZ ADRES:

- redaktornaczelnny.olsztyn@hipokrates.org
- olsztyn@hipokrates.org

**Zachęcamy wszystkich do fotografowania!
Zapraszamy do publikowania swoich zdjęć
na łamach naszego „Biuletynu”!**

Lepiężnik różowy kwitnie od marca do maja. Jest jedną z najwcześniej kwitnących roślin. Kwiaty rozwijają się przed rozwojem liści. Należy do rodziny astrowatych, złożonych (*Asteraceae, Compositae*), co doskonale widać w budowie kwiatostanów. Lepiężnik różowy jest rozpowszechniony w całej Polsce niżowej, a w górach jedynie w niższych partiach. Rośnie w umiarkowanym świetle i w półcieniu, na glebach wilgotnych, zasobnych, o odczynie obojętnym lub zasadowym. Występuje w lasach łęgowych, zwłaszcza podgórskich i górskich. Rośnie nad brzegami potoków, przy źródłiskach, na wilgotnych łąkach i w podmokłych zaroślach.

Lepiężnik różowy jest rośliną leczniczą. Surowcem są zarówno liście, jak i kłęczka. Zawierają one substancje o działaniu przeciwskurczowym, przeciwbólowym i przeciwmigrenowym. Kłęczka są wykorzystywane w leczeniu skurczowych bólów głowy oraz w stanach skurczowych przewodu pokarmowego, moczowego (zwłaszcza w przypadku kamieni nerkowych i żółciowych) i skurczu oskrzeli. Liście nie są już obecnie używane, ale były zwyczajowym lekiem przeciw kurczom nerwowym

(jako środek uspokajający), bolesnym miesiączkom, bólowi (w tym także głowy) oraz przeciw kolkom. Stosowano je także tradycyjnie w leczeniu ran i chorób skóry. Z uwagi na zawartość pewnych toksycznych substancji (alkaloidów pirolizydynowych, tzw. PA), magazynujących się w wątrobie i potencjalnie rakotwórczych, lepniężnik może być stosowany tylko w niewielkich ilościach i pod ścisłą kontrolą lekarza. Stosować można też gotowe preparaty pozbawione PA.

Źródło: Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego



Fot. Jarosław Parfianowicz

BIURO WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

Adres:

Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska

ul. Żołnierska 16c, 10-561 Olsztyn

Regon: 001416837

NIP: 739-11-91-739

Forma prawna: samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentyistów

e-mail: olsztyn@hipokrates.org.pl

Adres poczty elektronicznej jest chroniony przed robotami spamującymi.
W przeglądarce musi być włączona obsługa JavaScript, żeby go zobaczyć.

Godziny otwarcia Biura Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej:

poniedziałki, wtorki i czwartki w godz. od 8.00 do 16.00

środy w godz. od 8.00 do 17.00

piątki w godz. od 8.00 do 15.00

Sekretariat:

tel. 89 539 19 29 w. 1

fax. 89 539 19 29 w. 7

Rejestracja i wydawanie praw wykonywania zawodu:

tel. 89 539 19 29 w. 2, 690 388 141

Doskonalenie zawodowe lekarzy, Komisja Bioetyczna:

tel. 89 539 19 29 w. 1

Biuro Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej:

tel. 89 539 19 29 w. 4

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego:

tel. 89 539 19 29 w. 5

Dział prawny:

tel. 89 539 19 29 w. 6

Kancelaria Radcy Prawnego r. pr. Katarzyna Godlewska

Poniedziałek godz. 12.00–16.00

Środa godz. 12.00–16.00

Piątek godz. 12.00–15.00

Kancelaria Radcy Prawnego r. pr. Tomasz Kozak

Wtorek godz. 14.00–16.00

Czwartek godz. 12.00–16.00

Ubezpieczenia:

690 104 481, 690 388 141

Księgowność Izby:

tel. 89 539 19 29 w. 3

RACHUNKI BANKOWE:

1. Składki członkowskie – wpłaty na indywidualne konta bankowe

2. Wpłaty pozostałe w tym rejestracja praktyk prywatnych:

BRE BANK SA: 61 1140 1111 0000 3048 4600 1001

3. Kasa Pożyczkowa:

BRE BANK SA: 12 1140 1111 0000 3048 4600 1010

BIULETYN LEKARSKI**ORGAN WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ W OLSZTYNIE**

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: Jarosław PARFIANOWICZ (redaktor naczelny),
Józef KORBUT, Zbigniew GUGNOWSKI, Anna OSOWSKA, Anna STĘPOWSKA,
Katarzyna ŻÓŁKIEWICZ-KABAĆ, Elżbieta SKÓRA,
Karolina LUBAK

ADRES REDAKCJI: DOM LEKARZA, 10-561 Olsztyn, Żołnierska 16c
tel./fax 89 523 60 61

e-mail: olsztyn@hipokrates.org

Edytor: Pracownia Wydawnicza „ElSet”, Olsztyn, ul. Lipowa 15

tel. 89 534 99 25, e-mail: wydawnictwo@elset.pl

Anna Kruszewska (redakcja), Andrzej Mierzyński (proj. graficzny, DTP)

Nakład: 3500 egz., ISSN 1233-4731

UWAGA: Redakcja zaprasza do nadsyłania materiałów i ilustracji
do „Biuletynu Lekarskiego”, zastrzegając sobie prawo do skrótów
i zmian w tekście.

REKLAMA w „Biuletynie Lekarskim”

Informacje, cennik i formularze zamówienia dostępne są pod adresem:

<http://www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski/152>**„Biuletyn Lekarski e-active”**

Zapraszamy do korzystania z elektronicznej formuły wydania

„Biuletynu Lekarskiego”. Pobrania e-wydania ze strony:

www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski**Reklama w „Biuletynie Lekarskim”**

Informacje, cennik i formularze zamówienia dostępne są pod
adresem:

www.wmil.olsztyn.pl/index.php/biuletyn-lekarski/152**DOSKONALENIA ZAWODOWE**

w „Domu Lekarza”:

INFORMACJAwww.wmil.olsztyn.pl/index.php/doskonalenie-zawodowe